

unik public image
pr : crisis management : digital

סיכום פרסומים: כנס מכון אהרן למדיניות כלכלית 2024

"מדינה במערבולת – איומים והזדמנויות
בכלכלת ישראל"

לא משתלם לעבוד: כך המדינה מסייעת להבריח את החרדים משוק העבודה

אברך שייצא לעבוד צפוי לשכר של 7,700 שקל בלבד, ובנוסף יאבד הטבות ששוות 4,300 שקל. מחקר של מכון אהרן מגלה כיצד התועלת הכלכלית של עבודה מתגמדת ליד הנזק החברתי שממנו יסבול החרדי שייצא לשוק התעסוקה

אבל בגלל המלחמה הסתפקו המפלגות החרדיות בהמשך התוספת של חצי מיליארד שקל.

מהמחקר של אקסלרד ושרה עולה, שהפגיעה באברך שיוצא לשוק העבודה תהיה לא רק במעמדו החברתי ובסיכוייו לרשום את ילדיו למוסדות חינוך יוקרתיים. בשל העובדה שלא למד מתמטיקה ואנגלית ולא רכש את המיומנויות הדרושות לשוק העבודה, הוא צפוי לשכר ממוצע של 7,681 שקל בלבד. במקביל יפסיד בשל היציאה לעבודה 4,325 שקל, מהם 2,667 שקל בשל אובדן הכנסות הקשורות להיות אברך ו-1,658 שקל בשל תוספת הוצאות (למשל, צמיגים הנחצה במעונות היום). משי מעות הרבר היא שתוספת ההכנסה למשק הבית החרדי תהיה כ-3,400 שקל בלבד, לעומת תוספת הכנסה של כ-6,100 שקל לגבר יהודי לא חרדי, שיוצא לעבודה. אם נזכור את המחיר החברתי הכבד לאובדן מעמד האברך, במקרים רבים 3,400 שקל לחודש אינם פיתוי מספיק לצאת לעבוד.

תלות גדולה בהנחה במעונות יום

מטרת המחקר הייתה לאתר את החסמים בדרך לשילוב גברים חרדים בעבודה מכניסה ומציאת דרכים להתגבר על חסמים אלה. למחקר קשר ישיר לוויכוח על השוויון בנטל, משום שהרצון לצאת לעבוד הוא אחת הסיבות שמעודדות גברים חרדים להתגייס והצבא הוא מסלול טוב להשתלבות בשוק העבודה. בנוסף, המחקר קשור ישירות לוויכוח המשפטי על המשך מימון ההנחות לאברכים במעונות יום, משום שהן אחת ההטבות העיקריות שמעודדות אברכים לא לצאת לעבוד.

המחקר של אקסלרד ושרה, שיוצג בכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן ב-10 ביולי, הולך בדרכי מחקר דומה שפרסמו החוקרים כפיר בן וואב קירל מאגף הכלכלן הראשי באוצר ב-2019 על סמך נתוני סקר ההוצאות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מ-2016. בן וקירל גילו אז שהנזק הנגרם לגבר חרדי מייצאה לעבודה עמד אז על 5,400 שקל. אלא שאקסלרד ושרה לא רק ערכנו את הנתונים לסקרי ההוצאות של 2019-2021, אלא שבניגוד לקירל ובן, הם חישבו את הנתונים לגברים צעירים יותר בגיל שבו המדינה שואפת שהם ייכנסו לעבודה ב-25-29.

לפי אקסלרד ושרה, "ההפסד הכרוך ביציאה לעבודה קשור בקצבאות והטבות שהמדינה מעניקה לאברכים. הטבות כמו: קצבת אברך, הנחה בארנונה, הנחה במעונות. הטבות אלו, שאינן מותנות במימון כושר השתכרות, פועלות כמלכודת עוני, שכן הן מבטלות את הכראיות של יציאה לשוק העבודה".

אקסלרד מסבירה, שהשאיפה היא שהגברים החרדים יעברו מהפכה דומה לזו שעברו הנשים. שיעור התעסוקה של נשים חרדיות עלה דרמטית ב-20 השנה האחרונות מאז הקיצוץ בקצבאות הילדים ב-2003 והגיע ליותר מ-80%, כמעט כמו נשים יהודיות לא-חרדיות. לעומת זאת, שיעור התעסוקה של גברים חרדים רשדש שנים ארוכות סביב ה-52% ועלה בשנה האחרונה

בלעדו כלכליסט

עוד עולה מהמחקר, כי אברך מקבל במוצע כ-2,000 שקל מהכולל, כאשר כחצי מהכסף מגיע מהמדינה וכחצי מכספיים שמגייס הכולל (ישיבה לגברים נשואים). נזכיר כי תקציב הישיבות הוגדל בהכנסים הקואליציוניים האחרונים בחצי מיליארד שקל מ-1.2 מיליארד שקל ל-1.7 מיליארד שקל ב-2023. הכוונה הייתה להגדילו ל-2 מיליארד שקל השנה,

חלל עבודה חרדי בבני ברק "מרכז אחים". המלצה להגביר הכשרה טכנולוגית צילומים: עמית שעל, אלכס קולומיסקי, אורן של

שחר אילן

הנזק הצפוי לאברך שיוצא לעבודה בנין אברך הכי נסות ותוספת הוצאות הוא כ-4,300 שקל לחודש. השכר הצפוי של האברך הוא כ-7,700 שקל בלבד בשל המיומנויות הנמוכות שהוא מגיע איתן לשוק העבודה. משמעות הרבר שתוספת ההכנסה הצפויה למשפחה החרדית מייצאת האברך לעבודה היא כ-3,400 שקל בלבד, לצד פגיעה כבדה במעמד החברתי. כך עולה ממחקר של ד"ר הלה אקסלרד ממכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן והכלכלן תום שרה בנושא "האם משתלם לגברים חרדים להצטרף לשוק העבודה?". על פי המחקר, סל ההטבות הממוצע לאברך בגיל 25-29 עומד 5,269 שקל, מתוכם 4,060 שקל מהמדינה ו-1,209 שקל מהקהילה. יש לזכור שמדובר בהטבות נטו, שאין משלמים עליהן מסים, כלומר השווי שלהן בפועל גדול בהרבה.

בנוסף, חלק מההטבות מושפעות ממספר הילדים - כלר מר ההטבות של אברכים מבוגרים יותר, שיש להם יותר ילדים, גבוהות יותר. ההטבה הגדולה ביותר היא ההנחות במעונות יום, שעומדות כסימן מחלוקת משפטית קשה עכשיו, ועומדות על 2,267 שקל אצל אברך לא עובר ו-1,690 שקל אצל אברך שיוצא לעבודה. יצוין כי חוות דעת של הלשכה המשפטית של משרד העבודה קובעת שלאחר פסיקת בג"ץ שאסרה לממן תלמידי ישיבות שאיבדו את רחיק השירות, יש קושי משפטי להמשיך לסבסד להם הנחות במעונות יום. בעבר חשף כלכליסט ששליש מעלות ההנחות במעונות יום, כ-400 מיליון שקל מתוך 1.2 מיליארד שקל, מגיע לאברכים. זאת, אף שהמטרה המוצהרת של סכסוך המעונות היא עירוד יציאה לעבודה.

לקריאה לחץ כאן

"אין לאברכים שום תמריץ להשקיע בהכשרה שתכניס אותם לשוק העבודה", הלה אקסלרד ברדיו תל אביב, יום חמישי, 04 ביולי, 2024 האינטרס הלאומי ברדיו תל אביב

4 ביולי • 7 דק' 7 שני'

תיאור הפרק

הד"ר, מנהלת המרכז למדיניות כלכלית של החברה החרדית במכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן, על מחקר חדש שמצא כי לאברכים פשוט לא משתלם לצאת לעבוד

יורם מוקדי

שישי: 10:00 - 08:00

רדיוס
100FM

ד"ר הלה אקסלרוד

מנהלת המרכז למדיניות כלכלית של החברה החרדית
במכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן

צילום: גלעד קוולרצ'יק

מהם הערכים שלהם. החרדים מקבלים סובסידיות שאין בשום מקום בעולם"

פרופסור **מרטין אייכנבאום**, שנתניהו ניסה פעמיים לגייס לתפקיד נגיד בנק ישראל, קורא לממשלה לקבל סוף סוף את ההחלטות הנדרשות בנושא שילוב חרדים וערבים. הוא מאמין שעידן הריבית האפסית חלף ללא שוב, ומציע להיערך לקראת האיום הגדול ביותר על הכלכלה העולמית - החוב האמריקאי

מאת דפנה מאור

אייכנבאום יכול היה להיות אחד האנשים המשפיעים ביותר בכלכלת ישראל אם היה נענה ב־2013 או ב־2018 להצעות שקיבל מבנימין נתניהו לכהן כנגיד בנק ישראל. אך בשתי הפעמים הוא סירב. בעבר עבד עם בנקים מרכזיים וארגונים כלכליים משמעותיים, כיועץ כלכלי לבנק הפדרלי ולקרן המטבע הבינלאומית. יש לו קשרים הדוקים עם ישראל, וכיום הוא חבר בוועד המנהל של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן.

האיום הביטחוני על ישראל גדל, והתקציב הביטחוני יצטרך לגדול - ולא באופן זמני. זהו אתגר ארוך טווח קשה במיוחד לישראל, מזהיר מרטין אייכנבאום, פרופסור לכלכלה מאוניברסיטת נורת'וסטרן בשיקגו, שחשש שהמגור הישראלי, המשרת והנרתם, יתמוטט תחת עול מימונו של המגור הלא־ישראלי. ישראל תצטרך גם לשקול את צעדיה לנוכח איום עולמי קשה אחר - מצ"ב התקציבי המידרדר של ארצות הברית, שלדברי אייכנבאום, נשקף ממנו הסיכון הגדול ביותר לכלכלה העולמית כיום. תחזיותיו של אייכנבאום, מומחה למקרו־כלכלה ולמדיניות מוניטרית, למתווה הריבית של ארצות הברית, עלולות לעורר מועקה קשה. ואם לא די בכך, הוא גם משגר אזהרה חריגה להייטק הישראלי בלי קשר למלחמה בעזה. "מצטער שאין לי משהו אופטימי", הוא אומר בסוף השיחה. אייכנבאום יכול היה להיות אחד האנשים המשפיעים ביותר בכלכלת ישראל אם היה נענה ב־2013 או ב־2018 להצעות שקיבל מבנימין נתניהו לכהן כנגיד בנק ישראל. אך בשתי הפעמים הוא סירב. בעבר עבד עם בנקים מרכזיים וארגונים כלכליים משמעותיים,

כשאני מדבר עם אמריקאים אני מנסה להסביר להם את הפחד הגדול שמתקפת חמאס עוררה בישראל. קשה להם להבין, כי ארצות הברית מופרדת באוקיינוסים ממדינות אחרות. ליש"ר אין את ההפרדה הזו. מאז מלחמת העולם השנייה יהודים חשו בטוחים בארצות הברית ובמקומות אחרים - זו היתה תקופה חריגה, ועכשיו היא הסתיימה, ולכן ישראל חשובה מתמיד ליהודים. כבן לניצול שואה, אני יכול לומר - האנטישמיות לא נגמרה. חששתי שהורי היו פרנואידים והתברר שהם צדקו. זה מזועזע איך הימין הקיצוני והשמאל הקיצוני בארצות הברית מפגינים אנטישמיות". אייכנבאום היה חבר בוועדה מיעצת באוניברסיטת נורת'וסטרן למלחמה באנטישמיות. הוא ושאר חברי הוועדה היהודים התפטרו לאחר שהאוניברסיטה הגיעה במאי להסכם עם המפגינים נגד ישראל, לפיו תבחן את ההשקעות שלה לבקשתם, ואפשרה להמשיך להפגין הפגנות שלווה עד תחילת יוני. "אני חולק על ההסכם הזה", אמר אייכנבאום, "אבל בעיקר אני חולק על התהליך שהתקיים. אם אנחנו לא מעורבים בהחלטה הזו, אז בשביל מה מינו אותנו?".

כדי לממן את תקציב הביטחון בונים על קטר ההייטק – אך הוא מתחיל להאט

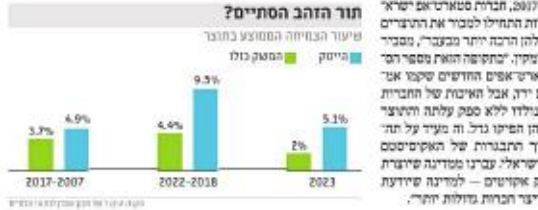
מחקר של מכון אהרן וסטארט־אפ ניישן סנטרל מזהיר: ייתכן ש-2023 מסמנת את סוף עידן הצמיחה המהירה של ההייטק • בין הסימנים להאטה: ירידה במספר המועסקים בענף וכושקעה במחקר ופיתוח בסטארט־אפים • "ההייטק הוא התוכנית העסקית של ישראל. דרושה השקעה ממשלתית"

אופיר דור

מסרדי הייטק. בשני הרבעים האחרונים הייתה ירידה במספר המועסקים בענף (היום בעיר נתן)

תקציב הביטחון של ישראל יטיל משקעיות בשנים הפי רבות, אולי אפילו יסמל את צמחה וכדי לממן את ההוצאות הואת תחיל חיבת המדינה לייצר עוד חכמות. מניע הצמיח זה המשפחותי של ישראל בשן כים האחרונות הניח מההייטק, שהיא אחראי ל-46% מהצמיח זה בתוצר (תמ"ג) של ישראל. לכן המסך צמיחת הענף חיוני לשמור תחילת תקציב הביטחון. האם ענף ההייטק יוכל להמשיך לצמח כמו בעבר?

אופיר סומקין, ירידה במספר המועסקים בהייטק במשך שני רבעים, זאת מבנה שלא ראינו כבר 8-7 שנים. אחרי שיש מספרים על ההייטק, שכן רוב התוצר נוסף ממרכז פיתוח ובר פצלים זרים ומחברות בשלות פחות מסטארט־אפים צעירים שמבטחים על מימון זה. אצל ביול לחיות שאנחנו חיל-אם כליזון חות. גם הירידה הח' החדשה בתוצאות על מחקר ופיתוח של סטארט־אפים מטיי' זה נדיר לראות אם יש כאן תי' קצו ונצי' א' שיע' נגדה'. נגרתן אחו' של יוסי חו' ור' סטארט־אפ ישראל 2017, חברות סטארט־אפ ישראל השם' שלוחן תרבה יותר מבציר, מסביר סומקין. "מתקופה הזאת מספרים לאנשים אפסים החדשים שקמו אנ' גם יחד אבל האיכות של החברות שגידלו לא ספק עלתה והיעני' שהן הפיתו גדל. זה מעיד על תה' כממוצע ב-4.6% כשענף נותן רק מניע מאחר התחילה ככלל המסך הישראלי, שבינו מדרגה שיוצרת רק אקוויטם – למדינה שיוצרת לייצר חברות גדולות יותר."

ד"ר סרגיי סומקין, מכון אהרן: "אחרי משבר הדוט.קום ומשבר 2008, התעסקו בהייטק ירידה ב-7%. אנחנו עדיין לא שם, אך יוכל להיות שאנו הולכים לכיוון הזה"

ד"ר סרגיי סומקין

בנקת מעובות מדענים לחו"ל על רקע תמיכה הממשלתית והכלוח מה מחירים לא רשמי' למכונן סוב' לים מוסדות אקדמיים ישראליים על רקע המלחמה. לדברי סומקין, המדינת חיבת למנות לפחות על כל אלה.

נסיגה באקדמיה

אח שעדיין קשה לומר אם תר' תרנים מסמנים שינוי בגובה שילוח או תיקון, מכון אהרן וסטארט־אפ ניסיון מבטיל קוראים לממשלה לאנשי בתקום מדיניות שסומקין לפני ההייטק להמשיך לפנות יכדי לממן תחילת תקציב הביט' חוץ, המוסך הישראלי חייב למנות בשיעור שנת' של 3.8% ועדי' לת, וכדי ששן יסרת ההייטק חו' הישראלי תיקן, אחרי סומקין, אבי חסן, מבטיל סטארט־אפ ניסיון סנטרל אומר שחבר' הסי' ביטלי' שהמדינה יכולה לעשות הא' לא להסחית את ההשקעה שלה בהייטק דרך רשות החדש' נות'. "תקציב רשות החדשה הוא 2-3 מיליארד שקל בשנת אכל הח' קו הוא תקציב נגיש ולא שיקט ולכן אנו יש חומ' של 300 מיליון שקל בביקום אחו' – על מאד לתי' צ' כרשות החדשה."

"ההייטק הוא התוכנית הע' שקיית של ישראל, והשקעה ממשלתית חריגה בניצור מחקר פה של מחזור כלכלי יורד כמו שאנחנו נמצאים בו עכשיו. לכן המדינה צריכה לייצר תקציב רכ' שניתן יסרת לרשות החדשה שישכס ודאית להייטק גם לטיש' קיעים חו'ם בר' בעוד תחום הסייבר מתבסס בחיוב על ידע שנרכש במחלק' השירותי הצבאי' בהחידוש מודיעיני' החמתי' בטכנולוגיה עסקית ור'ים' (קט) הדיבה מודיע' של סטארט־אפים נגיע מהאקדמיה, שם חסון מדיה נכירה תחולת' שהמדינה חייבת להתמודד איתה. הניסוח

לקריאה לחץ כאן

תור הזהב העולמי הזה קשור לצמיחה כוללת של ענף הטכנולוגיה בעולם, בין השאר בשל מדיניות הריבית הנמוכה בעולם. ואולם לדעת ד"ר סרגיי סומקין, חוקר בכיר ומרכז תחום ההייטק במכון אהרן, יש סיבות נוספות להתפתחות הזאת בישראל. "החל ב-2017, חברות סטארט־אפ ישראליות התחילו למכור את התוצרים שלהן הרבה יותר מבעבר", מסביר סומקין. "בתקופה הזאת מספר הסטארט־אפים החדשים שקמו אמנם ירד, אבל האיכות של החברות שנולדו ללא ספק עלתה והתוצר שהן הפיקו גדל. זה מעיד על תהליך התבגרות של האקוסיסטם הישראלי. עברנו ממדינה שיוצרת רק אקוויטם – למדינה שיוצרת לייצר חברות גדולות יותר."

לקריאה לחץ כאן

'האינטרסנטים' הפודקאסט הכלכלי היומי של TheMarker, יום שני 8 ביולי, היום ה-276 למלחמה, באולפן סמי פרץ.

היכולת של ישראל לנהל מלחמה כל כך ארוכה תלויה באיתנות הכלכלית שלה שמבוססת על המשקל המכריע של תעשיית ההייטק. אולם, הענף החשוב הזה מפסיק לצמוח בקצבים שהכרנו בעבר ובשנת 2023 ראינו לראשונה ירידה במספר המועסקים בענף. גם בפרמטרים כמו השקעות זרות והוצאה על מחקר ופיתוח רואים ירידה. מחקר חדש של מכון אהרן וסטרט-אפ ניישן סנטרל, בוחן את המגמות הללו ואנחנו נדבר עם ד"ר סרגיי סומקין, ממכון אהרן, אחד מכותבי המסמך.

המדינה זקוקה לפירות ההייטק – אבל לא בטוח שהם יגיעו

המודל החדש של אנדריסן הורוביץ, משבר אמצע החיים של אמזון, למה טאלנטים של AI מעדיפים להצטרף לסטארט-אפים ולא לענקיות והנתונים שמעלים שאלה: האם "תור הזהב של ההייטק הישראלי" נגמר? ■ כתבות ותובנות מהשבוע שחלף

לקריאה לחץ כאן

אנחנו יודעים שהמצב של ההייטק לא מזהיר וגם שהמלחמה ומצב המדינה מאתגרים אותו וימשיכו לאתגר. אנחנו גם יודעים שההייטק הישראלי עבר כמה שנים טובות. גם אם אנחנו מבינים שכל זה בסכנה – בא מכון אהרן ונותן לדיון תוקף מחקרי, יחד עם סטארט-אפ ניישן סנטרל.

עמרי זרחוביץ'

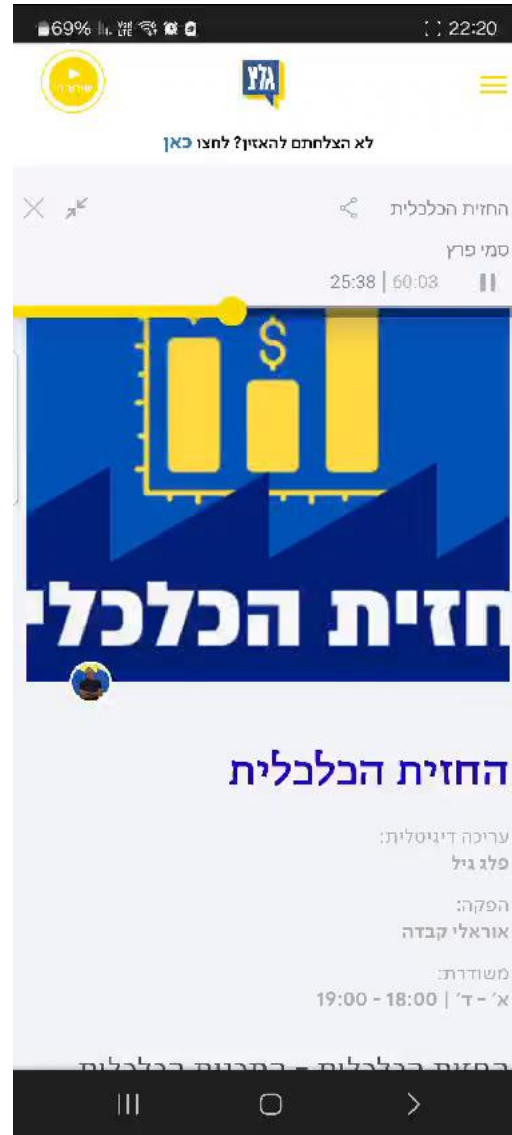
התראות במייל

12 ביולי 2024

לפי המחקר, יש להייטק הישראלי שתי תקופות מרכזיות: 2007-2017, אז הייתה צמיחה מתונה, ואחריה "תור הזהב של ההייטק הישראלי" ב-2018-2022. בתקופה זו צמח התוצר שהפיק הענף ב-9.5% בממוצע בשנה – יותר מכפול מהצמיחה השנתית הממוצעת של כלל המשק (4.4%). בעקבות צמיחה מהירה זו זינק משקלו של ההייטק בתוצר של כלל המשק מ-14% ל-20% ומשקלו בתעסוקה גדל מ-8% ל-10%. ב-2023 הנתונים כבר נראו הרבה פחות טוב, דבר שהוביל את המשק כולו לצמוח ב-2% בלבד.

ראיון עם ד"ר סרגיי סומקין בתכנית "החזית הכלכלית"

ללא דמוקרטיה, ענף ההייטק לא יוכל להמשיך לסחוב את המשק הישראלי

מחלקה הליברליים של החבר... רה הישראלית. רובם שואפים לחיות במדינה דמוקרטית שבה כולם משתתפים בשוק העבודה ונושאים בנטל. האזהרות כי יעזבו לחו"ל נתקלות בתגובות בסגנון "ברוך שפטרנו" – אך לא ברור איזה קטר יסחוב את כלכלת המדינה שלה מייחלים המברכים. אולי ידרש נס. המאמר המלא בעמ' 4

במשרד האוצר יש מי שמשוכנעים שההייטק הוא קטר שימשיך לשעוט קדימה גם בלי סיוע מהממשלה • אבל הסכנות ברורות: מספר בעלי המיומנויות צונח, המצב המדיני בולם את הצמיחה של חברות ישראליות בחו"ל, והשיח על הגירה בקרב הייטקיסטים מתפשט

הנתון הנוסף שיון קלינגביל

בפרט: ייתכן ש-2023 מסמנת את סוף עידן הצמיחה המהירה של ההייטק. הנתונים מעט מתעת' עים: מצד אחד, מאז תחילת 2024 יש שיפור בגיוסי הון ור לסטארטאפים, ומנגד כבר איאפשר להתעלם מהירידה במספר המרעסקים בענף ובהשקעה במחקר ופיתוח בסטארטאפים; ובעי' קר מכך שבעוד ההייטק העולמי מתחיל לצאת מהמשבר, נראה כי ענף הטכנולוגיה הישראלי מתק' שה יותר להתאושש.

מי יהיה דור העתיד?

מבט אל העתיד מטריד אף יותר עובדי הייטק הם אנשים בעלי מיומנויות גבוהות. במשך שנים עסקו ממשלות ישראל בשאלה כיצד לשפר את לימור די המתמטיקה והאנגלית כדי לאפשר קפיצה במספר המועס' קים הפוטנציאליים שיוכלו לה' שתלב כהייטק וליהנות מהכנסה גבוהה יותר. ואכן, יחד עם הפריחה של הע' נף משקלו בתעסוקה גדל מ-8% ל-10%. כשיא הנועה חסרו במ' 14%-ל-20%.

עובדי הייטק. תור הזהב של הענף מסתיים? צילום: אליהו הרשקוביץ

על פערי ידע. אלה הכשרות כסי' סיות, שכרוב המקרים בוגריהן מתקשים להשתלב בתעשייה או להתקדם בה. גם מצבה המדיני של יש' ראל יוצר קשיים. בסקר הער' כת המגמות בעסקים שפירסמה בשבוע שעבר הלשכה המרכז' זית לסטטיסטיקה עולה שמאו תחילת המלחמה, שיעור הע' סקים בתחום התעשייה עתירת הידע שמדווחים על קושי לח' דור לחו"ל גדל והולך. ברבעון הראשון הוא הגיע ל-18%, לער' מת 9% לפני המלחמה. ברבעון השני הוא כבר צמח ל-22% – יותר מכפליים מלפני המלחמה.

החשש: עזיבה לחו"ל

והדיון מורכב עוד יותר. רבים מעובדות ועובדי ההייטק מגיעים מחלקה הליברליים של החברה הישראלית. אופיה של ישראל חשוב להם, ולכן יומי הייטק וער' בדיו נמצאים בחזית המאבק נגד ההפיכה המשטרית. רבים מהם שואפים לחיות במדינה דמוקר' טית שבה כל חלקי האוכלוסייה

ישראל עוררו גם תגובות בסג' נון "ברוך שפטרנו" – אבל מע' ניין איזה קטר יסחוב את כלכלת המדינה שלה מייחלים המברכים. אולי ידרש נס. הפריחה של ההייטק המקור' מי נוצרה משילוב של הון אנושי ושל הון פיננסי. ההייטק הוא ענף גלובלי המבוסס על יזומה פרטית ויצירתיות. כדי שישגשג נדרשים מוחות יצירתיים וגם גופים ואנ' שים מממנים. אלה לא יכולים להתקיים בלי אלה. כדי שההון האנושי ימשיך לפרוח, ישראל חייבת להעניק עתיד ותקווה לתושביה כולם ולי' לדיהם. כדי שההון העולמי ימ' שיד לזרום, הממשלה צריכה לוודא שנמשיך להיות מקובלים על העמים. התעלמות מהאחר ושנאת חי' גם כלפי פנים וכלפי חוץ יביאו לתוצאה הפוכה. הסתגרות וכד' לנות במקום ליברליזם ופולורלי' זם ירחיקו מישראל את המוחות שבהם אנחנו מתגאים, וגם את המשקיעים הבאים בעקבותיהם. אם הם יחפשו את עתידם במקום

לפי נתוני מכון אהרן וסטא' רט'אפ ניישן סנטרל, שפורסמו ב-TheMarker, בין 2018 ל-2022 צמח התוצר שהפיק ההייטק היש' ראלי ב-9.5% בממוצע בשנה – יותר מכפול מהצמיחה השנ' תית הממוצעת של כלל המשק, שהייתה 4.4%. משקלו של ההייטק בתוצר המשק זינק באותה תקופה מ-14% ל-20%.

אדריאן פילוט

”היה מצפנה שאורי אסקן כל כך גדול ומזעזעז תהיה איזשהו קריאה של הממשלה לבקש שכל המגזרים יפאלו את עצמם מהם ויכולים לתרום למדינה ולא מהם ויכולו להצטרף. זו המדינה שלה. אם ברמת המדיניות הם היו שואלים 'כוא נראה אך כל מגזר תרום למדינה, כנראה שהיינו נמצאים במקום אחר זה היה מסכם הרכה בוח העצמה, כנראה אחרי שהביסר הרבה והתברר האודותיות הראו את האודותיות, התנהגות והרצון לתרום ולתת האחר לשגור'. כך אומרת בראיון ל'מכלוליסט' הכלכלנית הראשית של משרד האוצר לשעבר, שירה גרינברג.

עבודה, אלה הצעדים הנדרשים מהמגזרים השונים במדינה: זה אמר שהמגזרים החרדיים מבניה שמצדד ללמוד לישורי ליבה ובי רך שיווין כנסל הצדד הפתוח של המדינה שלא מעודדים יציאה למדינה זה אמר שהמגזר היהודי מבין שאין מגים מהמקלט מיסים זה אמר שהמגזר הערבי מבין שמצדד לעשות שירות לאומי.

אבל הממשלה רחוקה מלשאת בקריאה כזו, ומעדיפה להמשיך במסקיות התמכיות.

”אם ישאלו שמצדד להגנות לממשלה. אבל הכלכלנים, אנשי המקצוע שמשרד האוצר, הוחלט הידוע, כולם עינו ומציינים את ההיסטוריה של קבלת החלטות מקצועיות סדורה, שניה על הדיבט המוסקלי, התייעלות במקומות שמצדד להתייעל, בלונד קיצוצים במקומות שלא תומכים במדינה – ספק שהיו עדיפות ומסובן כינוע של תמיכה שורא צריך להתחיל מזה, זה סלל מסובן נגד העלאת מיסים כדי להראות אחריות פיסקלית לשוקים. למה הממשלה בכל זאת מואלקת בספים קואליציוניים כמו שבטעי שעברי ונחנת בספים למשרדים שלא הוכיחו כנראה שיש לה שיקולים טובים שמחושבים, שלצדד הם בסדר התיישות.

”כנראה שהנשא הכלכלי לא נמצא בראש סדר התיישות, והנשא הכלכלי חייב להיות בראש סדר התיישות כי אמנם אם אין ביטחון אין כלכלה, אין צריך לכוזר שגם אם אין כלכלה אז גם בטוח הארוך תישען באסון מאוד מסתעף, המסמנות של זה תהיה שגם לא היה כאן ביטחון, ולכן צריך להבין שמצדד לאון בין שני הדברים וצריך לבקש עכשיו החלטות כנונות כדי שישראל תמשיך להתקיים ולתפוס כפי שהיה כל השנים בעבר. הריכר הזה הוא קריטי.”

”ממחינה לראות את צעדי המיסוי”

גרינברג, שעברה את המסוקים לפני שנה אחרי שהשליטת קר נציה מלאה, נחשבה למכלנית ראשית רעננית, עצמאית שלא חששה להביע את עמדתה הסקיצית, ואף התייעל מפני נוקי המסיכה המשטרית. בימים אלה הוא כייסה את תפקית הניו נון שהיה מחוייבת אליה, אך מסרבת להסגיר לאן מניה מועז חדת. לעשות את זה לא מסתירה את הביטחון הנקבת שלה על

חוסר האחריות שמגלה הממשלה עוד יוביל להגירת האוכלוסיות החזקות מישראל”

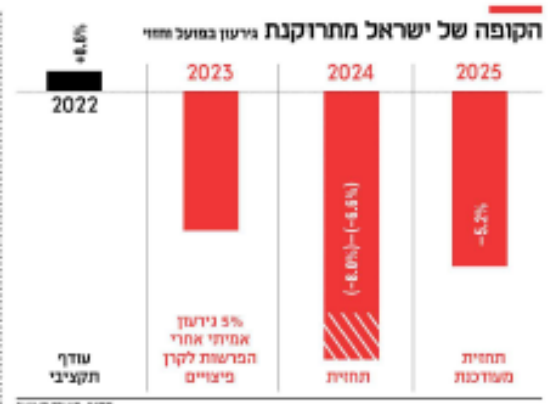
”סמוטריצי מנהל דיון של יומיים על תקציב 2025? זה לא רציני, דרוש דיון מעמיק”
 • ”החלשת הדרג המקצועי גברה אחרי 7/10” • ”בלי שוויון בנטל ניכנס לספירתל קריסה” • הכלכלנית הראשית לשעבר שירה גרינברג מסירה את הכפפות

פכה המשפטית שהחלו בה כבר נמנה את אחריותה בישראל את מה שקרה מבחינת שוק העון – התפוזות כאן לעומת הנאסר, המדינה, את הנוטוקים בין הכולל לשקל – אחרי 7.10 קבלת ההחלטות והיתה צריכה להיות אחרת בתקופת הכלכלי.”

הממשלה טוענת כי וכל בלל המלחמה, “אנחנו רואים שינוע את חינוך ב-CDS ותועיות הביטוח על חילות פירעון של אנחה ממשלתיות, אלו כדבר מבני שמלחמה. אבל העניין הוא שבאנחנו לא רואים את המציאות האלטרנטיבית אף פעם והיא שהדיקה הפניקה היה יכול להיות שונה בהינתן ספקיסיים מדיניות שהיא אחרות ולכן קריטי כל כך שממשלתנו בלי קריסה לתקציב 2025 שהצגתיים הברדשים – קיצוצים והעלאות מיסים – יעשו כי באמת עיני כל החיות הידועות והמסקיעים על הנישואים האלה. אנחנו צריכים למודע את המיכונים. אנחנו נמצאים בתקופה שבה אי חודרות הוא כיו שכלל לא טעה שבשנת 2025 בסופו של דבר יהיה 'דיכאונד' וקפיצה חדה. הוא תלוי בעלמנה, בעצמי מנת שלה, האם יחודר כאן הביטחון האם ההסקיעות יחודרו וכמובן הודיניות. זה קריטי כדי שנצליח לצלוח את התקופה הזו בעזרה מיטבית שתאפשר להבטיח המשי של כלכלה משגשגת.”

את הנישואים מתגרה המדינה של החיות החזקות בישראל “אם לאורך זמן אנחנו נראה מדיניות התנהלות לא אחראית מבחינה כלכלית, נראה את הנסל שיוולך ועולה – גם הכלכלי על האוכלוסייה היצרנית ונמ את הנסל הביטחוני – אז זה עלול להוביל בסופו של דבר, אם לא יהיה אופק, לזום חלילה התחלה של הגירה של האוכלוסיות החזקות בעלות האלטרנטיבות. זה שמוע שלא היינו רוצים לראות כי זו התחלה של 'ספירלת קריי' מה שגם עליה התריענו.

”אם לא ייטבו את האוכלוסייה החרדית בדיבט של לימודי ליבה ובחשבונות קריסה של שוק התעסוקה, ואם לא ייטבו

הממשלה, שמרענות החולות שלה החלו עבודה כימי המפיכה הני סקרית. הראיון עימה נערך לקראת הכנס השנתי של מבין אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן שבו תישא ברבים.

”אני מאוד סקוה שהממשלה תתעשת. ראיון החלטות, גם כן קצת 24 וגם עכשיו, של חלוקה של ספים קואליציוניים חוסר התייעלות. אני ממחינה לראות את צעדי המיסוי שהם יקטשו בהם. בחולט אני מצפה לראות שהממשלה תגלה אחריות פיסקלית. מסמלות ישראל בעבר נילו אחריות פיסקלית והדבר הזה הוכיח את עצמו ככך שריו לנו תגא פרושה מאוד טובים. אמנם המדי

כלכליסט

לקריאה לחץ כאן

גרינברג, שעזבה את תפקידה לפני שנה אחרי שהשלימה קדנציה מלאה, נחשבה לכלכלנית ראשית דעתנית, עצמאית שלא חששה להביע את עמדתה המקצועית, ואף התרעה מפני נוקי ההפיכה המשטרית. בימים אלה היא סיימה את תקופת הצינון שהיתה מחוייבת אליה, אך מסרבת להסגיר לאן פניה מועדות. לעומת זאת היא לא מסתירה את הביקורת הנוקבת שלה על הממשלה, שהרעות החולות שלה החלו עבורה בימי ההפיכה המשטרית. הראיון עימה נערך לקראת הכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן שבו תישא דברים.

מחקר: מחירי הדירות יוסיפו לעלות בכ-6% עד סוף 2025

מחקר שנערך על ידי חוקרי מכון אהרן למדיניות כלכלית מגלה כי 40% מיוקר המחיה נובע מיוקר הדיוור. בין הסיבות: השלכות מלחמת חרבות ברזל, שהחריפה את בעיית היצע יחידות הדיוור, והפקקים. "זמני הנסיעה בישראל כפולים מזמני הנסיעה במטרופולינים מובילים בעולם, הם מייקרים את עלות הדיוור בעיקר במרכז"

הילה ציאון | 08.07.24 | 11:25

המחקר, שהוכן לקראת הכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית בבית ספר טיומקין לכלכלה באוניברסיטת רייכמן, יוצג ביומו השני של הכנס (רביעי) על ידי החוקרים סני זיו, מומחה לכלכלה אורבנית ולתהליכים מאקרו כלכליים במשק הישראלי, ואורן שפיר, מומחה בבניית מודלים מיקרו-כלכליים ומאקרו-כלכליים מבוססי סטטיסטיקה ואקונומטריקה.

מחקר חדש מגלה כי 40% מיוקר המחיה נובע מיוקר הדיוור - וחוזר שמחירי הדירות בישראל אף יוסיפו לעלות בכ-6% עד סוף 2025, על סמך מספר היתרי הבנייה שניתנו עד שנת 2023. על פי המחקר, העוסק באסטרטגיה להורדת יוקר המחיה בתחום הדיוור והתחבורה, המשך העליות במחירי הדירות נעוץ בהשפעות מלחמת חרבות ברזל, שהחריפה את בעיית היצע יחידות הדיוור עקב המחסור בכוח אדם בענף הבנייה.

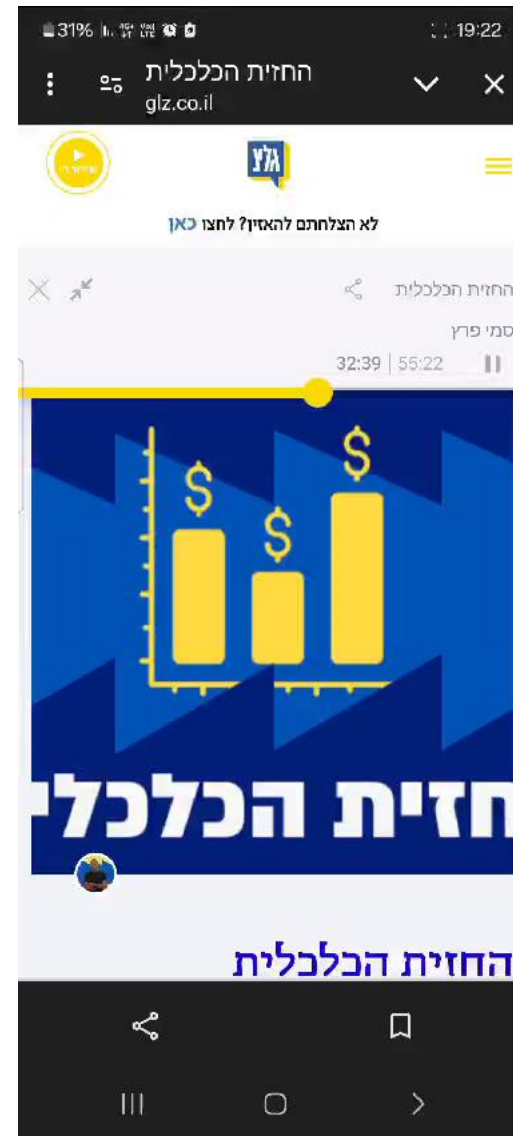

'האינטרסנטים' הפודקאסט הכלכלי היומי של TheMarker, יום רביעי 10 ביולי, היום ה-278 למלחמה, באולפן איתן אבריאל וסמי פרץ.

כולם יודעים היטב שישראל היא מדינה שבה המחיייה יקרה מאוד ביחס למדינות אחרות, אבל מעטים יודעים עד כמה – ובעיקר מדוע זה כך. אז הנה: ישראל יקרה בלא פחות מ-34% ביחס למדד של כלל המדינות, ולשם הדוגמאות, החיים בישראל יקרים ב-85% ביחס לקפריסין (עבור אותו סל צריכה), ויקרים אפילו יותר מארצות הברית- בכ-10%. השאלה השנייה היא מדוע זה כך ומה אפשר לעשות כדי להוריד אותנו מפסגת הדירוגים של המדינות יקרות ביותר, ולשם כך אנחנו נדבר עם הכלכלן סני זיו, חוקר בכיר ממכון אהרון למדיניות כלכלית שבאוניברסיטת רייכמן, שממש היום מציג את המחקר שלו בכנס השנתי של המכון. ספוילר: זה קשור מאוד למחירי הדיור.

ראיון עם סני זיו בתכנית "החזית הכלכלית"

מחירי הדיור בישראל בדרך לשיא חדש: בכמה יטפסו עד סוף 2025?

מחקר מדאיג חושף נתונים קשים: מחירי הדיור בישראל יגיעו לשיא חדש בסוף 2025 ויעלו בעוד 6%, זאת בעקבות מלחמת חרבות ברזל והריבית הגבוהה. בנוסף עולה כי 40% מיוקר המחייה בישראל נובע בעקבות מחירי הדיור הגבוהים. וגם: בכמה ישראל יותר יקרה בהשוואה למדינות ה-OECD?

לקריאה לחץ כאן

3

מערכת ice | 21:00 8/7/2024

על רקע יוקר המחייה שמרקיע שחקים בישראל [ומחירי הדיור היקרים](#), במכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן ערכו מחקר מסקרן במיוחד שחושף כי 40% מיוקר המחייה בישראל נובע בעקבות מחירי הדיור הגבוהים.

עוד עולה מהמחקר, שפורסם ב-YNET, כי מחירי הדירות בישראל ימשיכו לטפס ויעלו בעוד 6% עד לסוף שנת 2025, מה שישבור שיא חדש בכל הנוגע ליוקר במחירי הדיור בארץ. הסיבה העיקרית לכך היא המשך מלחמת חרבות ברזל, מה שמקשה מאוד על פועלי בניין מהשטחים להיכנס לשטח ישראל ומצמצם באופן משמעותי את הבנייה.

בנוסף על כך, גם הריבית הגבוהה שהיום (שני) בנק ישראל הודיע כי היא [נשארת על קנה](#) ברמה של 4.5%, ממש לא תורמת לעליות במחירי הדיור, [והאינפלציה](#) כמובן שנותרה גבוהה. כל אלה, ימשיכו להביא את מחירי הדיור לטפס בעוד 6% עד סוף שנת 2025.

פרופ' צבי אקשטיין: "ישראל חייבת להגדיל את הוצאות הביטחון, אבל זה עלול לקרב אותנו למשבר"

ראש מכון אהרון לכלכלה באוניברסיטת רייכמן מעריך כי לאור הסיכוי הנמוך שהממשלה תשמור על מדיניות כלכלית אחראית, ישראל בסיכון גבוה לעלייה בחוב שלה — ולמשבר כלכלי

מירב ארלוזורוב

התראות במייל

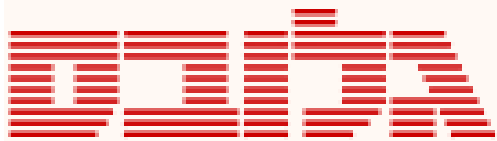
09 ביולי 2024

"תם עידן ההפחתות בתקציב הביטחון. הקביעות של ועדת ברודט אינן רלוונטיות יותר" — כך קובע פרופ' צבי אקשטיין, ראש מכון אהרון לכלכלה באוניברסיטת רייכמן. בניגוד לדעה הרווחת בקרב כלכלנים בעבר, אקשטיין סבור כי תקציב הביטחון צריך להיקבע בשנים הקרובות על שיעור קבוע מתוצר המשק, ולגדול בהתאמה אליו.

עד המלחמה, לכל הפחות, כלכלנים רבים סברו כי יש להניח לתקציב הביטחון להישחק (כשיעור מהתמ"ג). ניתוח של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן קובע כי האיומים הביטחוניים מחייבים גידול קבוע בתקציב הביטחון — ואקשטיין, לשעבר המשנה לנגיד בנק ישראל, סבור כי התקציב צריך לגדול מ-4.5% מהתמ"ג ערב המלחמה ל-5.5% ב-2025. המשמעות היא גידול קבוע של 20 מיליארד שקל בשנה בתקציב הביטחון.

אקשטיין יציג את המלצותיו יחד עם צוות חוקרים בכנס השנתי של מכון אהרון, שייערך השבוע. למעשה, המכון ניסה לבצע את העבודה שאמורה לבצע הוועדה שמונתה באחרונה לדיון בגודלו הרצוי של תקציב הביטחון — לקבוע את תקציב הביטחון בהינתן המגבלות של תקציב המדינה.

לקריאה לחץ כאן

סוגרת פערים: ההכנסה מעבודה בחברה הערבית מזנקת יותר מכל מגזר אחר

עפ"י מחקר של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן, ההכנסה מעבודה בחברה הערבית זינקה ב-4% בשנה בממוצע בין 2012 ל-2022 • "מעבר לתרומה הכלכלית הישירה, ככל שיש יותר עובדים והשכר עולה, יש יותר תשלומי מסים, והתלות של החברה הערבית בסבסוד הממשלתי יורדת"

עידן ארץ 09.07.2024

ההכנסה מעבודה בחברה הערבית זינקה ב-4% בשנה בממוצע בין 2012 ל-2022 - כך על פי מחקר של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן. מדובר בעלייה הניכרת ביותר בהשוואה לכל מגזר אחר בישראל: ההכנסה מעבודה של יהודים לא-חרדים עלתה ב-2.9% בשנה באותה התקופה, ושל חרדים - ב-2.2% בלבד.

המחקר בוצע ע"י ד"ר מריאן תחאוכו, מנהלת המרכז למדיניות כלכלית של החברה הערבית במכון אהרן, בשיתוף עם ד"ר טלי לרום וד"ר עמית לוונטל. לדבריה, "רצינו לברר כמה החברה הערבית תורמת לתוצר בישראל? זו לא שאלה טריוויאלית, שכן נהוג למדוד תוצר לפי ענפים כלכליים ולא לפי אוכלוסיות. אבל אם ניקח את ההכנסות מעבודה, ברוטו, של אותה אוכלוסייה מסך כל ההכנסות מעבודה במשק - ניתן להעריך את התרומה הכלכלית שלהם".

Dr Marian Tehawkho (right), director of the Center for Economic Policy of the Arab Society at Reichman University, speaks at the annual conference of the Aaron Institute for Economic Policy, July 10, 2024. (Courtesy)

Income from employment in Arab Israeli society grows faster than other sectors – study

As the government cuts funding for the integration of Arab Israelis, a study finds signs that the contribution of Arab society to economic growth has grown over the past decade

By SHARON WROBEL [FOLLOW](#)

11 July 2024, 7:16 pm

Over the past decade, the increased, albeit slow, integration of the Arab population into the Israeli work force has been one of the growth engines of the local economy, according to a research study by the Aaron Institute for Economic Policy at Reichman University.

The study led by Marian Tehawkho, director of the Center for Economic Policy of the Arab Society shows that the average annual income from labor among Israeli Arabs has grown at a faster pace than among Haredi and non-religious populations in Israel, suggesting that socio-economic income gaps are narrowing.

הנגיד: תקציב 2025 דורש התאמות של 30 מיליארד שקל, גימיקים לא יועילו

בכנס של מכון אהרן בהרצליה אמר נגיד בנק ישראל אמיר ירון כי לא יהיה מנוס מהעלאת מסים. "הממשלה חייבת לנקוט צעדים הכרחיים. אם לא נעשה זאת - הציבור ישלם על זה"

שלמה טייטלבוים 21:02, 09.07.24

"בתקציב 2025 יש צורך בהתאמות של 30 מיליארד שקל, צריך התאמות קבועות, אי אפשר להשתמש בגימיקים חד פעמיים". כך אמר פרופ' אמיר ירון, נגיד בנק ישראל, בכנס מכון אהרן למדיניות כלכלית שהתקיים הערב באוניברסיטת רייכמן בהרצליה. ככל הנראה, כשירון מדבר על 'גימיקים' הוא התכוון לעקוץ את ההצעה המקודמת מכיוונו של [פרופ' אבי שמחון](#), ראש המועצה הלאומית לכלכלה, למבצע לשחרור רווחים כלואים. ההצעה הזו עונה על ההגדרה של 'גימיק חד פעמי', היא גימיק מכיוון שהיא אינה העלאת מס אלא הורדת מס, והיא חד פעמית, משום שמדובר במאגר חד פעמי של רווחים שיביא להקטנת ההכנסות ממסים בשנים הקרובות.

ידיעות אחרונות

לקריאה לחץ כאן

● אמש התקיים באוניברסיטת רייכמן הכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית, בהשתתפות בכירים רבים ביניהם: נגיד בנק ישראל פרופ' אמיר ירון, שר הפנים ח"כ משה ארבל, ח"כ בני גנץ ושלמה דברת - מייסד קבוצת ויולה ויו"ר מכון אהרן.

פרופ' אמיר ירון

US Ambassador Lew: American support for Israel could erode

• By TOVAH LAZAROFF

American support for Israel could be at risk unless steps are taken, including by Prime Minister Benjamin Netanyahu's government, to maintain bipartisan support for the Jewish State, US Ambassador to Israel Jack Lew said on Tuesday night.

"There are risks - in both the Right and the Left - of

erosion on the margins, that only makes it more important for there to be bipartisan support," Lew told an economic conference at Reichman University.

To date, that erosion has not impacted pragmatic support for Israel such as Congressional approval of arms sales, he said.

"The question is, when you have generational change,

will that be true 10 years, 20 years, 30 years from now?" Lew speculated.

The issue of how best to shore up public support for Israel takes place within the growing political divisions in the United States, Lew stated.

"In the context of an America which is increasingly polarized, it's harder to have bipartisan support," Lew explained, adding that

"It's critical that [Israel] not become a partisan issue in the United States.

"For the entirety of Israel's history," Lew said, "there's been bipartisan support" for the Jewish state and it would be important that this backing continues for the next 76 years.

US-Israel ties should be built from the Center of the political scene because neither the Republican nor the Democratic Party can be 100% behind Israel, Lew said.

"You don't need either party to be 100% if you've got most of both. And that's where the support for Israel is. It's probably still close to 70%," he said.

Israel, however, has "some work to do" to maintain that support, Lew said.

"I think it's important for the Government of Israel to promote bipartisan support and not to allow it to become a polarizing issue," he said.

Among the steps it must take, Lew stressed, is to improve the way it tells its story to the American public, particularly in light of the Gaza war.

The images that Americans see out of Gaza are "brutal," Lew explained. Israel's enemies "are actively telling the story in a very negative way," he said.

The Biden administration has emphasized that Israel has a right and a responsibility to defend itself and to ensure that humanitarian assistance is provided, he said.

Lew said he has pushed back many times at charges that Israel is responsible for a Gaza famine, when in fact, there is no famine in Gaza.

"I get asked the question

JACK LEW, US ambassador to Israel, speaks at the 'International Rally - United We Bring Them Home' rally in Tel Aviv's Hostages Square in May. (Alexi J. Rosenfeld/Getty Images)

ine?" Lew said. "It's a really hard situation [in Gaza], but there is not a famine. There's a lot of people who think there is a famine, and [that] doesn't help to build, you know, bipartisan support," Lew said.

He alluded to Netanyahu's issues with his right-wing coalition partners who oppose the entry of aid into Gaza.

"Now, it's not always popular in Israel to explain every-

thing that is being done" and of the situation outside Israel is skewed, he said.

It's also important when it comes to US-Israel relations to "keep the daylight to a minimum" and "not look for things that exaggerate how much space there is."

The US and Israel have had "very public conversations" about "how the war should be fought. It's not a secret," Lew said.

Looking beyond Israel, Lew said, he fears that the danger from the far Right of the

is being ignored. "One of the fears I have about the United States is that the focus is all on the risk from the Left when there's an isolationist wing on the Right," which has opposed helping Ukraine, Lew said.

As someone who grew up during the Cold War and actively working during the Reagan years, "the idea that there would be an isolationist Right that said the United States shouldn't be defending democracy in Europe is kind

"There are risks - in both the Right and the Left - of erosion on the margins, that only makes it more important for there to be bipartisan support," Lew told an economic conference at Reichman University.

US envoy Lew says public daylight between Jerusalem DC should be kept 'to a minimum'

By LAZAR BERMAN FOLLOW

9 July 2024, 9:33 pm

US Ambassador to Israel Jack Lew hints strongly that Prime Minister Benjamin Netanyahu should change his approach to Jerusalem's disagreements with Washington over the ongoing war against Hamas in Gaza.

Speaking at Reichman University's Aaron Institute for Economic Policy's annual conference, the envoy adds that US-Israel ties are "not in a bad place substantively, but the image that has been created is not a great one."

”יש סכנה לעשור אבוד – גרוע בהרבה ממה שהיה אחרי מלחמת יום כיפור”

יו”ר קרן ויולה, שלמה דברת, דיבר בכנס השנתי של מכון אהרון אותו ייסד; לדבריו, המשבר שהחל בישראל עם ההפיכה המשטרית הביא אותה למציאות "חסרת תקדים"; "השווקים מראים לנו שאנו לא בכיוון ושהם לא כל כך מאמינים לנו"

אדריאן פילוט 20:56, 09.07.24

”ישראל נמצאת במשבר ביטחוני שהתחיל עם [הרפורמה המשפטית](#). היא נמצאת במציאות חסרת תקדים – מציאות שלא הכרנו עד היום”, כך אמר היום (ג') שלמה דברת, יו”ר קרן ויולה ומייסד מכון אהרון בכנס השנתי של המכון שהתקיים באוניברסיטת רייכמן, "כלכלת ישראל נכנסה (למשבר) עם חוסן יוצא דופן אבל המצב כרגע הוא רווי סיכונים באופן כזה שאם לא נתעשת ולא נפעל בצורה נחושה יש סכנה לסחרור ולעשור אבוד כמו מלחמת יום כיפור, אבל הרבה יותר עמוק וגרוע כי החברה הרבה יותר שסועה". הוא התריע כי "השווקים מראים לנו שאנו לא בכיוון ושהם לא כל כך

“If we don't come to our senses, there is a danger of a lost decade, similar to the aftermath of the Yom Kippur War”

Viola Group founder Shlomo Dovrat also warned that "the markets are showing us that we are not in the right direction and that they don't believe us that much."

Adrian Filut 12:16, 10.07.24

"Israel is in a security crisis that started with the legal reform. It is an unprecedented reality - a reality we have not known until today," said Shlomo Dovrat, chairman of investment firm Viola Group and founder of the Aaron Institute, at the institute's annual conference held at Reichman University on Tuesday. "Israel's economy entered the crisis with extraordinary resilience, but the situation right now is fraught with risks in such a way that if we don't come to our senses and act decisively, there is a danger of a spiral and a lost decade, similar to the aftermath of the Yom Kippur War, but much deeper and worse because society is much more divided." He warned that "the markets are showing us that we are not in the right direction and that they don't believe us that much."

לקריאה לחץ כאן

שלמה דוברת: אם ישראל תהיה מקום לא טוב לחיות בו, אנשים יעזבו

שלמה דוברת, ממייסדי קבוצת ההשקעות ויולה, אמר בכנס מכון אהרון כי "המעמד של ישראל בהייטק העולמי נמצא בסיכון" • לדבריו, כדי להצליח בבינה המלאכותית צריך תשתית מדעית, ובישראל מוציאים מעט מאוד על מחקר מדעי

10.07.2024 אסף גלעד

"ישראל נכנסה למשבר החקיקה המשפטית והמלחמה במצב טוב, אבל המעמד של הכלכלה שלה ושל קטר המשק - ענף ההייטק הישראלי - נמצא בסיכון" - כך אמר אתמול (ג') שלמה דוברת, ממייסדי קבוצת ההשקעות ויולה ויו"ר מכון אהרון. "המעמד של ישראל בהייטק העולמי נמצא בסיכון - כבר היום ישנם יותר פרסומים אקדמיים בתחום הבינה המלאכותית באוניברסיטת קיימברידג', מאשר בכל ההיסטוריה של האקדמיה הישראלית אי פעם. תיאבון הסיכון בעולם יורד ובעידן של ריבית עולה, ההשקעות הן סלקטיביות יותר - אומנם ההשקעות בהייטק בעולם מתאוששות, אבל ישראל לא מדביקה את הקצב והיא סובלת מריכוזיות יתר של תחומים כמו סייבר, אינטרנט ופינטק. סייבר זה טוב, אבל חלק מהחוסן הכלכלי הוא גיוון תחומים, והוא כרגע בסכנה.

Shlomo Dovrat: Israel's technological standing is at risk

Shlomo Dovrat credit: Shlomi Yosef

Speaking at the Aaron Institute for Economic Policy conference, Viola Group founder Dovrat said Israel was not keeping pace on AI, and that critical elements for economic growth were lacking.

"Israel went into the judicial overhaul crisis and the war in a good position, but its economic standing and the standing of the driver of the economy, the Israeli technology sector, are at risk," Shlomo Dovrat, one of the founders of the Viola Group investment firm and chairperson of the Aaron Institute for Economic Policy at Reichman University, said.

"Israel's standing in the global technology sector is at risk. Already there are more academic articles on artificial intelligence from Cambridge University than have ever been published by all of Israel's academic institutions.

Israel's technological standing is at risk, expert says

• By ASSAF GILEAD

"Israel went into the judicial overhaul crisis and the war in a good position, but its economic standing and the standing of the driver of the economy, the Israeli technology sector, are at risk," Shlomo Dovrat, one of the founders of the Viola Group investment firm and chairperson of the Aaron Institute for Economic Policy at Reichman University, said.

"Israel's standing in the global technology sector is at risk. Already there are more academic articles on artificial intelligence from Cambridge University than have ever been published by all of Israel's academic institutions.

"The global appetite for risk is declining, and in a period of rising interest rates, investments are more selective. Investment in high tech around the world is recovering, but Israel is not keeping pace. It suffers from over-concentration in fields such as cybersecurity, Internet, and fintech. Cybersecurity is good, but part of economic resilience is diversification, and at present it's in danger."

Dovrat was speaking at the annual conference of the Aaron Institute for Economic Policy, named after his father, Aaron Dovrat.

"Israel is dependent on international markets, and that too is a danger," Dovrat continued. "If Israel becomes a less good place to live in, people will leave, because there are more alternatives, and an Israel who receives a check from the Sequoia fund will have good reason to move. There is competition over Israeli entrepreneurs. It's not indulgence - Israel has to be a place where it is worthwhile founding start-up companies.

WORKERS PACK LINKS of 3D printed plant-based vegan sausages, produced by Israeli start-up Redefine Meat, in Rehovot. (Nir Elias/Reuters)

"But how can Israel stay competitive in a world of advanced artificial intelligence? This is the most disruptive, perhaps the most significant technology we have ever seen. It will have a huge impact on industry - on the computing sector, on professions, but more than that: it will transform industries like transport, logistics, food, and even drugs. In this respect, technological

capabilities in artificial intelligence are not enough; expertise is also required in medicine and biology.

"Do Israel's strengths support development of artificial intelligence? I have my doubts. There are human capital problems, for example with the haredim and the Arabs. I served in the 8200 unit - that's not a world-leading place in artificial intelligence. Most of the

information comes from academic institutions, from computer science, and Israel isn't strong enough in that field.

"It doesn't have the infrastructure: there's no supercomputer, no developed artificial intelligence capabilities, and we need the infrastructure. It's enough to look at what's happening in the UAE to feel embarrassed.

"To succeed in artificial intelligence we need scientific infrastructure, and unfortunately we're spending very little on scientific research. There is no Israeli university in the top 100 universities in this area. I have no doubt that in the next technological cycle the new Googles of the world will arise. Israel could be there, but we have to pull ourselves together.

"So what should we do? We need to stabilize the security situation, hold elections, choose a new government, and restore the citizens' faith in the country. After that, we need to build a strategic plan for the economy and for our society.

"The war has exposed deep weakness in the institutions of the state: in politics, in the public service, in the army. We have seen an amazing civil society rally round, but the institutions failed to function. In a successful economy, there are two critical elements: faith in the country on the part of its citizens, and a sense of security.

"If the war ends and there's no sense of security, and if there's no political reform that will make people believe in the institutions of the state and in the public service, there won't be a growing economy here." (Globes/TNS)

Top tech investor: 'If Israel becomes less good to live in, people will leave'

Shlomo Dovrat warns weakness of state institutions and lack of sense of security threaten Israel's tech standing in the global arena and its prospects for economic growth

By [SHARON WROBEL](#) [FOLLOW](#)

10 July 2024, 7:37 pm

Speaking on Wednesday at a conference at the annual conference of the Aaron Institute for Economic Policy at Reichman University, Dovrat cautioned that Israel is already facing a decline in global legitimacy at a time when risk appetite in the world is falling.

“The markets are telling us that we are not going in the right direction and don't believe us that much, which has an impact on the appetite of investment entities to invest in Israel,” Dovrat noted. “The reality is that investors have become more selective and Israeli high-tech is completely dependent on international markets, which poses a threat.”

הממונה על התקציבים בביקורת חריפה על הממשלה: "זה על גבול הלא סביר שאין דיוני תקציב"

- יוגב גרדוס קרא לממשלה לנקוט צעדים דומים לאלה שננקטו ב-2000, אז בוצעו רפורמות משמעותיות שהובילו לצמיחה. הוא מתח גם ביקורת על תוכנית הצבא לגייס כ-3,000 חרדים: "אנחנו חוששים מהמתווה שהצבא הולך אליו, בעיקר בהיבטים של קשירה בין צבא לתעסוקה"

לקריאה לחץ כאן

"אנחנו צריכים להיות נחושים. אנחנו יודעים מה צריך לעשות. צריך לבצע את זה ומהר", אמר הבוקר גרדוס, בכנס מכון אהרן באוניברסיטת רייכמן. גרדוס הוסיף: "זה על גבול הלא סביר שאנחנו ביולי ועוד לא בדיוני תקציב עמוקים. יש אתגרים מאוד גדולים. אי אפשר לעשות את זה בחודש-חודשיים. צריך לקדם את התקציב. הוא צריך לכלול התאמות פיסקליות ורפורמות מבניות".

נתי טוקר

התראות במייל

10 ביולי 2024

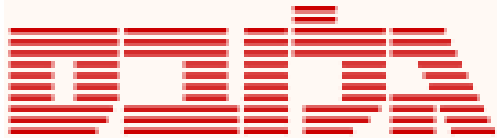

הממונה על התקציבים: "חוששים ומוטרדים ממתווה הגיוס שהצבא הולך אליו"

דבריו של יוגב גרדוס משקפים את הדאגה בהתמקדות בגיוס חרדים שנמצאים בשוק העבודה. סגנו עלי בינג היה נחרץ יותר: "פנייה רק למי שעובד תקטלג את מי שמתגייס כסוג ב', ויכלא חרדים בישיבות". גרדוס התייחס גם לעיכוב על דיוני תקציב 2025: "זה על גבול הבלתי סביר שכבר ביולי, ואנחנו לא בדיוני תקציב עמוקים"

שלמה טייטלבוים 11:04, 10.07.24

"אנחנו חוששים מאוד מהמתווה שהצבא הולך אליו, במיוחד [בהיבטים של התמקדות בגיוס](#) של מי שנמצא בשוק העבודה. אני לא יודע לקבוע האם הצבא יכול לגייס יותר מ-3,000 חרדים עד סוף השנה, אבל אנחנו יודעים שכשהצבא הוצה, הוא יודע לעשות דברים גדולים מאוד. להערכתנו, הצבא יכול לעשות מאמץ גדול יותר", כך אמר הממונה על התקציבים יוגב גרדוס, בכנס מכון אהרן למדיניות כלכלית שמתקיים היום באוניברסיטת רייכמן. גרדוס הציג קודם לכן את העלות המשקית של חוקי הארכת הגיוס והמילואים, ולפיה מדובר בעלות ישירה של 40 מיליארד שקל, עלות כלכלית (ההפסד למשק) של 100 מיליארד שקל, ובעלות לפרט של עשרות אלפי שקלים.

לקריאה לחץ כאן

הממונה על התקציבים מזהיר: "חייבים לקדם את התקציב בהקדם"

הממונה על התקציבים במשרד האוצר נשא היום דברים בכנס השנתי של מכון אהרן, הזהיר מפני העיכובים באישור התקציב ומתח ביקורת על המתווה המסתמן לגיוס מצומצם ביותר של חרדים לצה"ל • שירה גרינברג, לשעבר הכלכלנית הראשית באוצר: "בישראל קיים מחסור במנהיגות"

10.07.2024 אורן דורי

הממונה על התקציבים במשרד האוצר, יוגב גרדוס, מתח ביקורת על המתווה המסתמן לגיוס מצומצם ביותר של חרדים לצה"ל. "אנחנו מאוד חוששים מהמתווה שהצבא הולך אליו בכל הקשור לגיוס וקשירה בין שירות לשיבה בישיבה", אמר בכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית בבית הספר טיומקין לכלכלה באוניברסיטת רייכמן. בהמשך דיבר בכנס סגנו של גרדוס לענייני ביטחון, עלי בינג, שהרחיב בנושא גיוס החרדים ואמר: "אסור להגיע לחוק המילואים כפי שמערכת הביטחון הציגה. גיוס מילואים הוא הרבה יותר יקר מגיוס חובה. אני מעדיף מילואים עם כמה שיותר צעירים. העקרונות שלנו הם שחייבים למצות כוח-אדם בשירות חובה, ובסוף צריך להכניס אוכלוסיות נוספות, כמו נשים, ולמצות כמובן גיוס האוכלוסייה החרדית. עשרת אלפים מתגייסים נוספים יכולים לחסוך לנו 2 וחצי ימי מילואים בשנה לכל איש מילואים. הצבא לדעתי יכול לגייס יותר מ-3,000 חרדים תוך ביצוע התאמות".

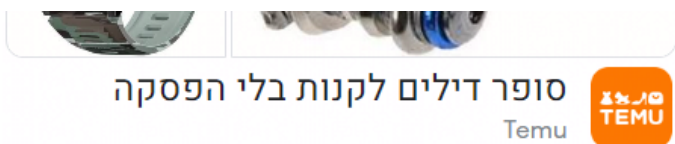
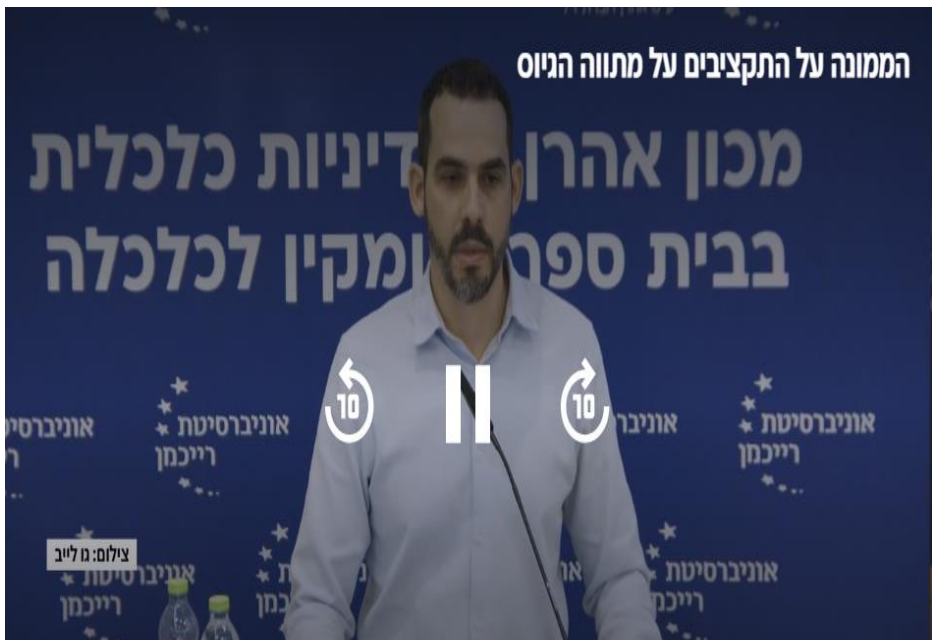

בכיר האוצר מזהיר: "חוששים ממתווה גיוס החרדים שצה"ל הולך אליו"

לקריאה לחץ כאן

הממונה על התקציבים באוצר יוגב גרדוס מזהיר מפני גיוס לצה"ל דווקא מקרב החרדים העובדים. "אם לא נגייס עוד חרדים בשוק התעסוקה כולנו נשלם על זה בכיס דרך מיסוי. הצבא יכול לעשות יותר". שלח גם רמז עבה לשר האוצר סמוטריץ' לגבי האתגר הכלכלי: "לא לעשות כלום זה לא אופציה, זה לזנוח את הבעיה ולהתעלם ממנה"

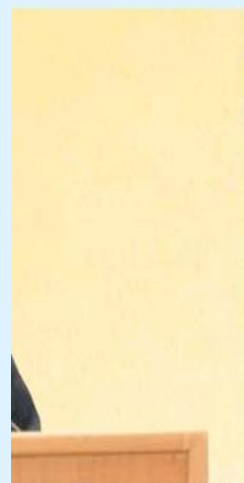
11:23 10/07/24 | פורסם | N12 | [ליאור באקאלו](#)

"אם לא נשלב עוד חרדים בשוק התעסוקה כולנו נשלם בכיס באמצעות מיסוי, והצבא יכול לעשות יותר מבחינת היקף הגיוס", אמר היום (רביעי) הממונה על התקציבים יוגב גרדוס בכנס העשור של מכון אהרן למדיניות כלכלית תחת הכותרת "מדינה במערבולת - איומים והזדמנויות בכלכלה". גרדוס הוסיף: "אני לא יודע אם אפשר לגייס יותר מ-3,000 חרדים אבל כשהצבא רוצה הוא יודע לעשות דברים גדולים ומהר".

פרשנות **גד ליאור**

הצגה של אבסורד

סמוטריץ' ביקש להריץ בתוך יומיים בלבד את דיוני התקציב כדי שלא יהיו שאלות על כספים קואליציוניים ושאר עניינים במחלוקת, אלא שבינתיים הגיעה הוראה "מגבוה" לעצור לגמרי את כל הדיונים • אל תתפלאו אם זה ייגמר בעוד הורדת דירוג אשראי

זה מתחיל להישמע כבר כמו פרק בסיפורי חלם או הרשלה מאוסטרופולי. תחילה מבקש שר האוצר בצלאל סמוט'ריץ' לפני שבועות ספורים לזרז את הדיונים במשרדו לניבוש תקציב המדינה החשוב והגדול למשק הישראלי לשנת 2025, ולרכז אותם ביומיים במקום במשך חודשיים. לכולם ברור שבלתי אפשרי לגבש 32 ספרי תקציב למשרדי הממשלה במשך 36 שעות (מינוס לילה לשינה). "מרובר כבדיחה לא מצחיקה", אמר לנו אחר מבכירי משרד האוצר בתנינת הצגת האבסורד הזאת הבין מיד אחר המוזמנים שאין לו סיבה להשתתף. נגיד בנק ישראל, פרופ' אמיר ירון, נמנע מלהגיע ושי

לח רק משקיף לחזות בהצגת הרעה ביותר בעיר: ניבוש כביכול של תקציב מדינה ראשון סבסובו עולה על 600 מיליארד שקלים, כאשר לכל 10 מיליארד יוקדשו בערך 30 דקות. אבסורד שטרם נשמע רוגמי תו במשרד הכלכלי החשוב במדינה. ואו באה ההוראה כימים האחרון נים "מגבוה", ולא קשה לנחש ממי, לעצור את כל הדיונים שממילא טרם התחילו באופן רציני. שם למי עלה, אצל מי שעומד לטוס בקרוב לראשונה במטוס "כנף ציין" שעלה לתקציב כבר כמיליארד שקלים, לא אהבו את העיתוי של דיונים על מכת מסים חדשים וקיצוצים כואבים בתקציב, כאשר האדונים בן-גביר, נפני וררעי משמעים רעיונות שעלולים

להוביל לבחירות קרובות, ובלשכת נתניהו הונף תמרור "עצור" בוחק לכל דיוני התקציב. מרובר כפארסה מתמשכת של ניהול תקציב מדינה באופן רשלני, בזבזני, חסר אחריות וממש על גבול הטמטום, כאשר אחר הנעשה במי שרד האוצר הקודם צופים בראגה רבה כלכלני חברות דירוג האשראי, רא, שעלולים להורות ללא אזהרה מוקדמת נוספת להוריד בשנית את דירוג האשראי של ישראל. גם להם כבר נמאס ממעשיה הבלתי אחראיים של ממשלת הרס כלכלי לת ישראל, שבמקום לסייע לענף ההייטק ולאפיי העסקים הקרואים, מעבירה עוד ועוד שלמונים לשרים לענייני כלום ושום דבר - סטרוק,

אם לא נגייס עוד חרדים בשוק התעסוקה, כולנו נשלם בכיס באמצעות מיסוי והצבא יכול לעשות יותר מבחינת היקף הגיוס".

גרדוס אמר עוד כי המשבר מורסיף על המשק עוד שתי משמעויות כבדות: "נטל פיסקלי ונטל ביטחוני. חשוב לזכור שנטל השירות הביטחוני בניגוד למלחמות עבר, יישאר איתנו שנים קרימה לא רק בהיבט ההוצאה

אלא גם בהיבט השרות, כלומר מבחינת העלות שילוב חרדים בצבא והעלויות יהיו דרמטיות הן ברמת הפרט והן ברמת משק".

הממונה על התקציבים, יוגב גרדוס

כבר ביולי ועדיין לא בדיוני תקציב עמוקים. אי אפשר לעשות את זה בתורשי-חודשיים. הדבר הכי גרוע שקורה כעת זה לא לעשות בכלל כלום".

גרדוס: "בסוף אנחנו צריכים להיות נחושים. אנחנו יודעים מה לעשות, צריך לבצע את זה, צריך לעשות את זה מהר. יש אתגרים מאוד, מאוד גדולים, אנחנו חייבים לקדם את התקציב בהקדם, והוא צריך לכלול התאמה פיסקלית ורפורמות מבניות".

הדברים נאמרו במסגרת פאנל בנושא "אסטרטגיה והמלצות מדיניות לכלכלת ישראל" כחלק מהכנס השנתי של כנס העשור של מכון אהרן למדיניות כלכלית בנושא "מדינה במערבולת - איומים והזדמנויות בכלכלה".

גרדוס הוסיף כי "אני לא יודע אם אפשר לגייס יותר מ-3,000 חרדים, אבל כשהצבא רוצה הוא יודע לעשות דברים גדולים, ומהר.

לקריאה לחץ כאן

שירה גרינברג: "בישראל יש מחסור במנהיגות. יש אי־ודאות מדהימה: התפתחות המלחמה, חוב מאמיר וגירעון גבוה"

נת העלות: ללא שילוב חרדים בצבא, העלויות יהיו דרסטיות – הן ברמת הפרט והן ברמת המשק". בדבריו גם מתח ביקורת על עצירתם של ריוני התקי ציב לשנת 2025 בעקבות שי" קולים פוליטיים. "זה על גבול הלא סביר שאנחנו כיולי ועוד לא בריוני תקציב עמוקים. יש אתגרים מאוד גדולים. אי אפשר לעשות את זה בחודש-חודשיים. צריך לקדם את התקציב".

"פגיעה בביטחון"

עלי בינג, סגן הממונה על התקציבים, ריכז גם הוא בכנס: "פגיעה בכלכלה תהווה פגיעה בביטחון העתיד. אמור להגיע

הם שחייבים למצות כוח אדם בשירות חובה, ובסוף צריך להי כניס אוכלוסיות נוספות כמו נשים ולמצות כמוכן את האוכי לוסיה חרדית. "10,000 מת" גייסים נוספים יכולים לחסוך לנו שני ימי מילואים וחצי בשנה לכל איש מילואים. הצבא לדעתי יכול לגייס יותר מ-3,000 תוך ביצוע התאמות".

שירה גרינברג, לשעבר הכלי כלנית הראשית במשרד האוצר: "בישראל יש מחסור במנהיגות. יש אי־ודאות מדהימה: התפתחות המלחמה, חוב מאמיר וגירעון נבוה. אנחנו נמצאים בת קופת ריבית גבוהה, ונישאר בה גם בהמשך".

"ללא שילוב חרדים בצבא – העלויות כאן יהיו דרמטיות"

ראש אגף התקציבים באזהרה נוקבת "מוטרדים מהמתווה שהצבא הולך אליו"

סוניה גורודיסקי

לחיק המילואים כפי שמערכת הביטחון הציגה – צריך לראות שמרחיבים את היקף משרתי המילואים באופן מדורג. לדבריו, "צגל הציג תוכנית של 240 מיליארד שקלים לארבע שנים. אני חושב שהצגל חגו לשכנע בריונים אצל ראש הממשלה שתוספת כזו, ככל שתינתן, הצבא יוציא על המר כד, ולא על היעיל והנכון. המעי רבת אומרת שאנחנו בעד הפקת לקחים, אבל צריך לתת מענה מידי. עשינו פשרה ואפשרנו למערכת להתעצם עוד לפני הפקת לקחים".

"חייבים מנועי צמיחה"

בינג טען כי "חייבים מנועי צמיחה, תוך שימוש במשאבים לאומיים. גיוס מילואים הוא הרבה יותר יקר מגיוס חובה. אני מעריך מילואים עם כמה שיותר צעירים. העקרונות שלנו

יונה גירום, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, התייחס אתגול לחיק הגיוס. "אנחנו היששים מאד מחמתורה שהצבא הולך אליו בכל הקשור לגיוס ובקשר שבין תעסוקת לגיוסי. את הבריס אמר בכנס העשור של מכוון אהרן למדיניות כלכלית בבית הספר טיוסקין לכלי כלה ואוניברסיטת רייכמן, בנר שא "מדינה במערבולת – איומים וחורטנויות בכלכלה". גורדס הוסיף כי המשבר הכלי כלי והמשבר הביטחוני מוסיפים על המשק נטל פיסקלי ונטל ביי טוחני. "חשוב לחסוד שנטל השרי רוח הביטחוני, בניגוד למלחמת עבר, וישאר איתנו שנים קרימה לא רק בחיכת ההוצאה אלא גם בחיבת השירות. כלומר, מבחרי

את הדברים אמר במהלך הכנס השנתי של כנס העשור של מכוון אהרון למדיניות כלכלית בבית ספר טיוסקין לכלכלה, בנושא "מדינה במערבולת-איומים והזדמנויות בכלכלה".

"חייבים למצות כוח אדם בשירות חובה". גורדס

הבכיר נשא אתמול דברים נסערים, מי שהקשיב לו נתקף בהלה

ליאת רון

11.7.2024 / 10:06

אתמול עמד יוגב גרדוס, הממונה על התקציבים באוצר, על בימת הכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות הכלכלית באוניברסיטת רייכמן, נסער כנביא בשעה. הוא ביקר בחריפות את הממשלה, שבמקום לקדם במהירות את אישור תקציב 2025, היא גוררת רגליים, שלא לומר מתעלמת ממנו לחלוטין. מי שהקשיב לדבריו, נתקף בהלה.

"בלתי סביר שאנחנו כבר ביולי", אמר גרדוס, "ואנחנו עדיין לא בדיוני תקציב עמוקים. אי אפשר לעשות את זה בחודש-חודשיים. הדבר הכי גרוע שקורה כעת זה לא לעשות בכלל כלום".

לקריאה לחץ כאן

באוצר זועמים על סמוטריץ': "לא התחילו להכין את התקציב"

יוגב גורדוס אמר בכנס של מכון אהרון באוניברסיטת רייכמן שתקציב המדינה אמור לעלות לאישור הממשלה. "ממה שאני רואה, עוד לא התחילו להכין אותו. הוא יהיה עם הרבה גזירות. זה המסמר האחרון של הממשלה הזאת"

מתן וסרמן

10/07/2024 16:04

האם תקציב 2025 יהיה מכשול בלתי-עביר עבור הממשלה? על רקע הערכות גוברות במערכת הפוליטית כי הקואליציה תצליח לשרוד את החודשים הקרובים אך לא תוכל להעביר בסתיו את תקציב המדינה לשנה הבאה, הממונה על התקציבים באוצר, יוגב גורדוס, מתח היום (רביעי) ביקורת חריפה על הממשלה בכלל ועל שר האוצר בצלאל סמוטריץ' בפרט וטען שהם דוחים דיונים בהכרעות הקשות שצפויות בנושא.

"אנחנו צריכים להיות נחושים", אמר הבוקר גורדוס בכנס של מכון אהרון שהתקיים באוניברסיטת רייכמן, "אנחנו יודעים מה צריך לעשות ואנחנו צריכים לעשות את זה מהר. זה על גבול הלא סביר שאנחנו ביולי ועוד לא בדיוני תקציב עמוקים. יש אתגרים מאוד גדולים. אי אפשר לעשות את זה בחודש-חודשיים. צריך לקדם את התקציב והוא צריך לכלול התאמות פיסקליות ורפורמות מבניות".

לקריאה לחץ כאן

בכיר באוצר בביקורת חריפה: "לא סביר שבתקופה כזו עדיין לא מתקיימים דיוני תקציב"

יוגב גרדוס, הממונה על התקציבים באוצר התייחס לחוק הגיוס והזהיר: "להארכת השירות צבאי ללא שילוב חרדים תהיה עלות דרמטית" • הוא הוסיף כי "הנטל הביטחוני יישאר איתנו"

1 דקות קריאה

עדי כהן ■ כתבת כלכלה ותחבורה

חוק הגיוס ממשיך לעורר סערה ציבורית רבה, כאשר הבוקר (רביעי) יוגב גרדוס, הממונה על התקציבים באוצר, הזהיר בכנס מכון אהרון כלכלית בבית ספר טומרקין לכלכלה ברייכמן, מפני ההלשכות של הימשכות המצב הנוכחי. "הנטל הביטחוני יישאר איתנו", הדגיש, "להארכת השירות צבאי ללא שילוב חרדים תהיה עלות דרמטית ואנחנו מאוד מודאגים מהמודל שהצבא הולך אליו עכשיו".

שירה גרינברג, לשעבר הכלכלנית הראשית באוצר, התייחסה גם היא להשלכותיה הכלכליות של המלחמה בכנס. "יש לנו פה מחסור במנהיגות", אמרה, "יש כעת אי וודאות אדירה כרגע מבחינת ההתפתחויות הכלכליות והתפתחות המלחמה, כאשר הגירעון והחוב ממשיכים לעלות. אנחנו נמצאים בתקופת ריביות גבוהה וגם נישאר בתקופה כזו".

האוצר בביקורת על הצבא: "מאותתים שמי שנשאר בישיבה - מוגן מגיוס"

סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר, כפיר בטט, חזר בכנס מכון אהרן על הקריאה של אנשי האוצר למנוע את ההתמקדות של צה"ל בגיוס חרדים צעירים שיצאו לעבוד ■ "לא צריך להיות קשר בין עבודה לגיוס. אנחנו לא רוצים לייצר תמריץ לשבת בישיבה רק כדי לא לצאת לצבא"

לקריאה לחץ כאן

בטט מתח ביקורת על הצבא: "לצערי, צה"ל ממסמס כרגע את שני העקרונות האלה. יש כוונה להשתמש בנתונים ולגייס דווקא חרדים עובדים ודווקא לשלוח להם צווי גיוס. הנזק הכלכלי של הדבר הזה, מעבר לגיוס של אלה שמתפרנסים, הוא איתות שמי שלומד בישיבה מוגן - ומי שיוצא לעבוד נרדף. זה גם לא עונה על צורכי צבא. החבר'ה שעובדים זה משפחות מבוגרים ויהיה קשה יותר לשלב אותם במלחמה. ההזדמנות ההיסטורית היא לשנות מה שקרה, כאן ועכשיו".

הרב מנחם בומבך, מייסד ונשיא רשת מוסדות החינוך הממלכתית-חרדית נצח, מתח ביקורת על האוצר. "נערי אוצר אימצו את בעיית הפוליטיקאי. הם רוצים לפתור את הכל כאן ועכשיו", אמר בומבך. הוא התכוון להתנגדות האוצר לקדם את המסלול הממלכתי-חרדי. "יש 20 בתי ספר שרוצים להגיע לממ"ח. זה שאני צריך להיעזר בפילנתרופיה זו מבוכה למדינת ישראל. פשוט בושה".

נתי טוקר

התראות במייל

10 ביולי 2024

במקום לדון ברפורמות חשובות לכלכלה הישראלית, הדרג המקצועי באוצר נאבק לשכנע את הפוליטיקאים שהן בכלל נחוצות ■ ובעוד נגיד בנק ישראל וראש אגף תקציבים מתריעים בממשלה להעביר תקציב מדינה במהירות, קריאותיהם נופלות על אוזניים ערלות

לקריאה לחץ כאן

נתי טוקר

התראות במייל

11 ביולי 2024

יש מעט מאוד הזדמנויות לקיים בישראל שיח ציבורי על סוגיות כלכליות. מעט מאוד כנסים שבו מובילי המדיניות הכלכלית יכולים לשטוח את משנתם מול קהל ולדון בה. כשכנס כזה סוף־סוף מתקיים, בדרך כלל גורמי המקצוע מנצלים אותו לקדם רעיון או יעד מסוים, או אפילו לשווק רפורמה שכבר נמצאת בהליכי גיבוש כדי להשיג לה תמיכה רחבה מהקהילה המקצועית.

ראשי אגף התקציבים יודעים לנצל זאת היטב. בכנסים המקצועיים המעטים שמתקיימים, הם מנסים לקדם את המדיניות שגובשה על ידם. ב-2022 למשל, בכנס מכון אהרן באוניברסיטת רייכמן, הציג לראשונה ראש אגף התקציבים, יוגב גרדוס, את היוזמה להקים את קרן הארנונה שתתמרץ רשויות להקצות נדל"ן למגורים.

שר הפנים משה ארבל: "ישראל תישאר ליברלית חילונית גם עם הפרדה מגדרית באקדמיה"

הוא נאם בכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן • על חוק הגיוס אמר: "מי שחובש כיפה שחורה לא פטור, פעולות בסיסיות במדינת חוק חייבות לקרות - גם אם יעוררו סערה"

לקריאה לחץ כאן

1 דקות

עדי כהן • כתבת כלכלה ותחבורה

שר הפנים משה ארבל, נאם היום (רביעי) בכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן. בדבריו התייחס לסוגיית שילוב החרדים בשוק התעסוקה ועל חוק הגיוס.

בפתח דבריו אמר כי "סוגיית שילוב החרדים בשוק התעסוקה תלווה אותנו עוד הרבה. צריך לשים לב שאזרחי מדינה הם לא מכשיר ליצירת תמ"ג או תל"ג. כשאנחנו מדברים על אוכלוסיות הלומדים, צריך להבין את הטריגר. אלה אנשים שהולכים לעוני מבחירה, רואים בדוחק ערך. נכון להיום, בעקבות עתירה של שדולת הנשים, ושדולת בג"ץ, חרדים לא יכולים ללמוד לתארים מתקדמים בהפרדה, והמאבק הזה מייצר רגרסיה. זה פוגע גם במוטיבציה ללכת לתואר ראשון. אם אנחנו לא רוצים לייצר חרדי חדש, צריך גיוון ושילוב.

צילום: אורן שלו

השר ארבל: רוצים לייצר חרדי חדש? תאפשרו לימודים אקדמיים בהפרדה

שר הפנים בכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן: "כשהחברה הליברלית שאינה דתית תבין כי ערך השמירה על התורה והמורשת היהודית הוא ערך לאומי ויש להגן עליו - יהיה קל יותר להתכנס לוויכוח האמיתי על סוגיית מי כן בר גיוס ומי לא"

אריה ריבקינד ד' תמוז התשפ"ד / 10.07.2024 13:28

שר הפנים משה ארבל השתתף היום (רביעי) בכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן – והתייחס ללימוד התורה, גיוס חרדים, ולימודים בהפרדה באקדמיה.

"אזרחי ישראל אינם כלי ליצירת תמ"ג ותל"ג – מעבר לחשיבות הכלכלית, לחברה הישראלית יש גם ערך רוחני משמעותי ואסור לנו להתעלם מהיבט זה כאשר אנו דנים בנושא לומדי תורה", אמר השר מש"ס.

'Black kippah doesn't exempt one from IDF service': says senior Shas haredi minister

Interior Minister Moshe Arbel advocates for equal IDF conscription, challenging the Shas party's stance.

[Interior Minister Moshe Arbel](#) of the Shas party emphasized the importance of equal conscription into the IDF, declaring that wearing a black kippah does not exempt one from military service

Speaking at the Aaron Institute for Economic Policy annual conference at Reichman University on Wednesday, Arbel underscored the need for every eligible individual to be drafted, highlighting the necessity of upholding state laws.

דבר העובדים בארץ ישראל מאז 1925

לקריאה לחץ כאן

גנץ: "הגיע הזמן לגבות מחירים ביעדים צבאים ותשתיות של מדינת לבנון"

יו"ר המחנה הממלכתי בני גנץ נאם היום (רביעי) בכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן. בפתח דבריו התייחס גנץ למצב בצפון ואמר: "את המאמץ האופרטיבי צריך היה להעביר לצפון בחודש מרץ, כפי שדרשנו. לממש מתווה להשבת חטופים גם במחירים כואבים, ולהעלות את צה"ל צפונה למתקפה אפשרית".

"מדינת ישראל לא יכולה להרשות לעצמה את הימשכות האירועים שקורים בצפון, ואובדן שנה נוספת. הגיעה העת לגבות מחירים ביעדים צבאיים ותשתיות של מדינת לבנון שחיזבאללה הוא חלק ממנה, וצריך לדרוש ממנה את האחריות המדינתית", הוסיף גנץ. "לצערי, ראש הממשלה היסס, וסירב להוסיף את החזרת תושבי הצפון לבתיהם עד ה-1.9 כמטרת מלחמה – ואנחנו משלמים את המחיר. והמחיר כבד".

בני גנץ: "חייבים לאתחל את המערכת וללכת לבחירות, אי אפשר לאבד שנה נוספת"

יו"ר המחנה הממלכתי נאם באוניברסיטת רייכמן • "לצערי ראש הממשלה היסס וסירב להחזיר את תושבי הצפון לבתיהם בראשון בספטמבר ואנחנו משלמים על כך את המחיר והמחיר כבד"

לקריאה לחץ כאן

יו"ר המחנה הממלכתי בני גנץ, נאם היום (רביעי) בכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן. בפתח דבריו התייחס גנץ למצב בצפון ואמר: "מדינת ישראל לא יכולה להרשות לעצמה את הימשכות האירועים שקורים בצפון, ואובדן שנה נוספת. הגיעה העת לגבות מחירים ביעדים צבאיים ותשתיות של מדינת לבנון שחיזבאללה הוא חלק ממנה, וצריך לדרוש ממנה את האחריות המדינתית".

גנץ: "צריך היה להעביר לצפון את המאמץ המלחמתי כבר במאוס כפי שדרשנו"

מירב ארד • עיתונאית • News1
דוא"ל • בלוג/אתר • רשימות • מעקב

ח"כ בני גנץ בכנס מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן:
"צריך היה להעביר לצפון את המאמץ המלחמתי כבר במאוס כפי
שדרשנו - לצערי ראש הממשלה היסט וסירב להציב את החזרת תושבי
הצפון עד אחד בספטמבר ואנחנו משלמים על כך מחיר כבד מאוד".

תאריך: 10/07/2024 | עודכן: 10/07/2024

Gantz: We demanded Israel shift focus of war to Hezbollah in March

10 July 2024, 12:36 pm

National Unity chair Benny Gantz says he demanded Israel's military focus be shifted to Hezbollah on the northern border in March when he was still a minister in the government's war cabinet.

“Operational efforts should have been shifted to the north in March, as we demanded,” he tells the Aaron Institute for Economic Policy's annual conference in Herzliya, adding that a costly deal to return the hostages held in the Gaza Strip was necessary.

גנץ: דרשנו להעביר את המאמץ לצפון כבר במרץ

ח"כ בני גנץ התייחס בכנס מכון אהרון להסלמה בצפון ומסר: "הגיע הזמן לגבות מחירים ביעדים צבאים ותשתיות של מדינת לבנון"

לירן וינשטיין, חדשות סרוגים
11:52 10.07.24 ד' בתמוז תשפד

יו"ר המחנה הממלכתי בני גנץ נאם היום (ד') בכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן. בפתח דבריו התייחס גנץ למצב בצפון ואמר:

"את המאמץ האופרטיבי צריך היה להעביר לצפון בחודש מרץ, כפי שדרשנו. לממש מתווה להשבת חטופים גם במחירים כואבים, ולהעלות את צה"ל צפונה למתקפה אפשרית. מדינת ישראל לא יכולה להרשות לעצמה את הימשכות האירועים שקורים בצפון, ואובדן שנה נוספת".

לקריאה לחץ כאן

בני גנץ: "הגיע הזמן לגבות מחירים ביעדים צבאים ותשתיות של מדינת לבנון"

יו"ר המחנה הממלכתי ח"כ בני גנץ נאם בכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן ואמר כי "הגיעה העת לגבות מחירים ביעדים צבאיים ותשתיות של מדינת לבנון שחיזבאללה הוא חלק ממנה" | צפו (צבא)

8 | יוני גבאי | כינר השבת | ד' בתמוז | 10.07.24

(צילום: הכנס השנתי של מכון אהרון למדיניות כלכלית)

לקריאה לחץ כאן

11:55

גנץ: "הגיע הזמן לגבות מחירים ביעדים הצבאיים של לבנון"

יו"ר המחנה הממלכתי בני גנץ השתתף בכנס מכון אהרון למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן, והתייחס ללחימה בגזרה הצפונית. הוא אמר: "הגיע הזמן לגבות מחירים ביעדים צבאיים ותשתיות של מדינת לבנון".

עוד אמר שר הביטחון לשעבר: "את המאמץ האופרטיבי צריך היה להעביר לצפון בחודש מרץ, כפי שדרשנו. לממש מתווה להשבת חטופים גם במחירים כואבים, ולהעלות את צה"ל צפונה למתקפה אפשרית. מדינת ישראל לא יכולה להרשות לעצמה את המשבר

מבזקן 12 | צ'אט הכתבים

גנץ בכנס השנתי של מכון אהרון: "את המאמץ האופרטיבי צריך היה להעביר לצפון בחודש מרץ, כפי שדרשנו. לממש מתווה להשבת חטופים גם במחירים כואבים, ולהעלות את צה"ל צפונה למתקפה אפשרית. לצערי, ראש הממשלה היסס, וסירב להוסיף את החזרת תושבי הצפון לבתיהם עד 1.9 כמטרת מלחמה"

[https://mobile.mako.co.il/news-reporters_chat?
messageId=1019785&utm_source=SharedChatMessage&utm_medium=Unknown&partne
r=SharedChatMessage](https://mobile.mako.co.il/news-reporters_chat?messageId=1019785&utm_source=SharedChatMessage&utm_medium=Unknown&partner=SharedChatMessage)

20:13 ✓

Tuesday's rocket attack on Golan Heights

Iron Dome not launched because they were in an open area; military attacks Syrian target that breached buffer zone; Gantz: Time to exact a price from enemies in Lebanon

Minister Benny Gantz said, "It is time to exact a price from military targets and infrastructure of the state of Lebanon, of which Hezbollah is a part."

Speaking at a conference at Reichman University, Gantz, a former member of the war cabinet, said, "The operational effort should have been shifted to the north in March, as we demanded. Implement a plan

Adi Hashmonai and Ofer Aderet

The two Israelis killed in the Golan Heights on Tuesday when a rocket from Lebanon hit their car have been named as Noa and Nir Baranes.

The couple, from Kibbutz Ortal, were killed while driving their car near the Nefah (Yitzhak) military base in the Golan Heights, leaving behind three children aged 18, 15 and 13.

The army said it identified about 40 rockets fired at the area, and Hezbollah has claimed responsibility for the barrage, saying it was fired in response to the alleged Israeli attack that killed Yasser Nembr Nabash, one of Hezbollah Secretary-General Hassan Nasrallah's former bodyguards in Syria.

The Baranes family moved to the Golan a decade ago. Nir managed the chicken farm in the kibbutz and served as CEO of Ortal Tourism, which operates the local hotel. Noa was the secretary of the kibbutz orchards, and conducted chocolate workshops.

"It has always been clear to us that we were looking for a home in a rural community, and you could say we are true people of the land," Nir said in a 2015 interview with a lifestyle website. "Despite the initial hesitation, we traveled as far as possible, all the way to Kibbutz Ortal. Here, we discovered much more than a home. We discovered a

family, community life, a cooperative kibbutz like in the old days, and a great deal of mutual support," he added.

Noa recounted, "During our first weekend stay on the kibbutz, I told myself I would never live here. It was freezing, with strong wind and thick fog, and we didn't know the northern Golan Heights at all. I told my husband that while we dreamed of the north, there's no need to be extreme. Luckily, I fell in love on our second visit, and today we don't look south. Ortal is in our hearts, and it's not a fling but true love."

Nir's cousin, Avri Baranes, eulogized the couple on Wednesday morning: "My dear cousin Nir and his wonderful wife Noa were killed last night by a direct hit. The heart cannot believe it, only a few months ago we were sitting shiva for his dear father, my beloved uncle Yehuda. People of the beautiful Land of Israel, kibbutz members by choice, people of endless creativity and action, parents without limits. So many shared childhood memories are running through my head in the past hours. ... My heart goes out to the wonderful children left without a father and mother. It's simply inconceivable."

A preliminary investigation conducted by the military found that the Iron Dome system did not launch an interceptor at the rocket that hit the Baranes' vehicle because the area is classi-

Nir and Noa Baranes

Courtesy of the family

fied as an open area. The IDF's interception policy during heavy barrages prioritizes intercepting rockets aimed at populated areas over those directed at open areas.

Earlier on Tuesday, Hezbollah published what it claimed to be photographs taken by a drone that crossed into Israel, showing IDF bases and military infrastructure in northern Israel. They include IDF posts in the Mount Hermon area, Iron Dome batteries, artil-

lery batteries and armored brigade bases. Israel's security system believes the images are authentic.

On Wednesday, the army announced it attacked Syrian army targets that breached the buffer zone between the countries' borders. Tanks and artillery carried out the strikes near Quneitra, close to the Israeli border, according to the army.

The structures erected in the Golan were a violation of the Agreement on Disengagement signed in 1974

between Israel and Syria, which concluded the Yom Kippur War.

Minister Benny Gantz said, "It is time to exact a price from military targets and infrastructure of the state of Lebanon, of which Hezbollah is a part."

Speaking at a conference at Reichman University, Gantz, a former member of the war cabinet, said, "The operational effort should have been shifted to the north in March, as we demanded. Implement a plan

to return hostages even at painful costs, and move the IDF north for a possible offensive."

Gantz accused Netanyahu of refusing to add to the war's objectives the return of northern residents to their homes by September 1. "Unfortunately, the prime minister hesitated and we are paying the price. And the price is heavy," he said.

With reporting from Bar Peleg, Yaniv Kubovich and Noa Shpigel.

ידיעות אחרונות

כלכלה, מלחמה, ושלום?

משהו עמוק המתחולל בתודעה הלאומית נעדר משיח הכלכלנים ומהמודלים במשק: אובדן התקווה. יהיה קשה לשכנע את האזרח המיואש להדק חגורות בלי לתת לו אופק אופטימי כמו בימי הסכמי אברהם • וגם: חלום הבלהות של צרפת והצביעות כלפי ביידן

נקודת קיצון

שקל, קיבל הר תקשורתי וכלכלי נרחב. חלק מהקוראים נתקפו בהרה, חלק אחר שאל "מה, רק 135 מיליארד איפה הצעות המלחמה האורחות, איפה המיכות בנפנפי הלחי מה, איפה הייתה בנביות המסיים?"
באגן התקציבים של משרד האוצר מודדים את כך כל ההשפעה של המלחמה על ירי השוואה בין הנירען המתוכנן לפני המלחמה בתקציב לשנים 2023 ו-2024 לבין הגירעונות שנוצרו אחריה. הפרש צפוי להסתכם ב-175 מיליארד שקל והוא נתון כיסוי לנידול בהוצאות צבאיות ואורחות, לנידול בלשומי הרביית ולאבדון הכנסות מסים. אלו הוצאות הערות, הוצאות הנטות הן שאת הוצאת העסק הזה כבר ביטוינו. בין אוקטובר 2023 ליוני 2024 ניסה הממשלה חובות חדשים נטו והלוואות פחות פורענות) של 168 מיליארד שקל, מתוכם 46.5 מיליארד במטבע זר. חרור רבא ופיץ אותם.
וזה צפוי בתקציב 2025 התשובה לוטה בערפל קרב. גם אם המלחמה עוזה תרעך עד סוף השנה הצפוי יירעך, עדיין יישאר פתוחה העניקה סוגיית ההתעצמות מחדש של

נבתי באחרונה בשורה של בנוסם על המשק הישראלי והאזני כיבש לרציים. הם הצינו מודלים, תחזיות, הערכות ובטובן המלצות למדיניות. ככל שהמשקני להקטיב, כך עלתה בו תחושת אי-יבחות.
משהו מאד עמוק המתחולל בתודעתו הלאומית נעדר מדיני הכלכלנים אובדן התקווה. אובדן תקווה ליטוי לטר בה, אובדן תקווה לטיום הלחמה הצלחתי. הייחילי, אובדן תקווה לשידור החוסים, אובדן תקווה לעקירת שיש השנאה שלח חרסן המפשש כפרטן גנוב החברה. אובדן תקווה לחירה לימים הטובים של הסכמי אברהם, לתנופת הבניה בשדרות הקיבוצים עשפי ענה ולמחירי היולות המנוגים בסטון לנבול לבנון. תקווה לאירוויזיון בת"א.
ובאו תקווה, היה קשה עד בלתי אפשרי, למשל, לשכנע את הציבור בברקת הרדישה להגביל את הנירען בתקציב המדינה בכנסת הקרובת למקסימום של 4% עד 4.5% מה תוצר המקומי.
זו רדישה שמשפעתה הרוק הנורו כובא מאד לישראל המוראג, המקבל מדי זום שמתו נוספים של קירבנות מלי חמת המיועדת להתגול על אין סוף ורואה את ארצו מופצצת על ידי ארצו טורד עיקש ממדינת לבנון, שכוחה הכלכלי טון מכוח הכלכלי של עיר ממוצעת בארץ. האם השבר התודעתי משתקף גם בתחזיות הכלכלנים נראה שלא.

הכנסת סורת נגד מדינת המשלמה וליט: זהו קפלי

זיכרון קצר

בנפשי עם אמייקאים מוצבים כאן בת' פקידים ישימים ולא רשמיים, ישפעתו מהם דברי כעס על מה שפצטייר בעיניים כסחיות טובה מחפיה שלנו כלפי הנשיא ג' ביידן בדיני בניגוי הנשיאות הקריטיים שלו, הם עלולו ממתניו עד עומק נפשו.
אפשר להבין ואפילו להודות, הם אמרו, עם הריאנה הכנה של עמיתנו נושינגטון ישל אחרים מככירי כנפלתה הדמוקרטית מידי לתו של ביידן להביס את טראמפ בבחירות לנשיאות ארה"ב לנוכח הפועלו המכביח (לרעתם) בעימות השליוויזיוני המרובד ולנוכח מגבלות נילו. אי-אפשר להבין, הוסיפו באכזבה, את מקולות הקולות הרמה בישראל המצטרפת בחריזה לרדישת ההרחה של ביידן מה מרוץ. לא להבין ולא לסלול.

ציפני, הורו בני שווי, ממדינאים, מאנשי רוח וממעבדי מרותו לנשיאות, בתחומם בתרומתו האיריה לביטחון יש ראל. אך, הם שאלו מתוסכלים, אך אחרי שבירון לחם כארי למענם כרי להשיג סיוע צבאי מצטבר ב-26 מיליארד דולר והתניב מ"ז באוקטובר ללא צמצום וללא היסוס לצידה של המדינה הציונית, אך אתם לא מתביישים להפסיק עכשיו את היריד הנאמן ביותר שלכם בבית הלבוש מן יעידו לרשות תכם כשעת הצורך את חומת ההגנה האווירית הבינלאומית הבין-רבות שאירגן ביידן מול התקפת הטילים האיראנית ב-14 באפריל לשי תפנו, לגורל קלונדי עניתי להם מה שענית, אבל לא הצלחתי להשתחרר מה רישם שאננו מתחילים להפוך את המפקדה לטרמכר קבוע באפי הלאומי שלנו.

השבוע, בכנס השנתי של מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת רייכמן, אמר היו"ר לשעבר של בנק לאומי ד"ר סאמר חאג' יחיא: "נעלמה מהרדיונים הכ" לכליים המילה שלום. אבל אנחנו בתקופה היסטורית שבה תלוי רק בנו אם יתממש חזון השלום והפיוס בין ישראל לבין כמעט כל העולם המוסלמי מסעודיה עד אינ" דונויה. זה מה שעומד על הפרק, זה מה שהעיקר".

ראיון עם פרופ' עומר מואב על הפאנל שהנחה בכנס

האינטרס הלאומי

האתגרים הניצבים בפני ההייטק הישראלי
עם עומר מואב, יום חמישי, 11 ביולי,
פרופ' לכלכלה מאוניברסיטת רייכן וWARICKI על איומים, הזדמנויות ואתגרים
בהייטק הישראלי

חמישי
11:00-12:00

09:48 נגן

11/7/2024

האינטרס הלאומי

יוחנן פלסנר ומיכאל האוזר טוב מסכמים את השבוע בתכנית על
ממשל וכלכלה

לקריאה לחץ כאן